

Dün yapılan toplantıdan bir görünüşü

Askerlerimize yüklü tedariki için

Yardım sevenler cemiyeti faaliyetinde

Cemiyet bu hususta Kızılay Ankara Merkezi ile işbirliği yapacak

Türkiye Kızılay Cemiyeti Umumi merkezinin yurdumuzun muhtelif köşelerinde vatan hizmeti görmekte olan kahraman erlerimize muhterem halkımızın minnet ve şükran cemilesi olarak (yün fanila, yün kazak, pamuklu mintan ve yün çorap, eldiven) teberrü edilmesi hakkındaki davet üzerine bütün yurtta olduğu gibi Ankara'da da geniş miktarda bir hareket ve faaliyet başlamıştır.

Hayırsever halkımızın yapacakları teberruları kabul etmekte kolaylıklar göstermek için Ankara Kızılay merkezi şehrimizin iki yerinde teberru defterleri açmış ve verilen eşyayı kabul etmek için hazırlıklarını tamamlamıştır. Muhterem Ankara halkı harpte ve sulh halinde faaliyetini tekdış etmiştir. Yardım Sevenler cemiyeti dün tabettirdiği bir beyannameyi evlere ve müesseselere dağıtarak bakanlarımızın şefkat hislerine müracaat etmiş, yün fanila, kazak, çorap, eldiven örülmesi veya ördürülmesi, pamuklu mintan dikilmesi veya diktilmesi için yardımlarını istemiştir. Dileyen bayanlarımız bu eşyayı bizzat örecek veya dizecekler veya bedelini vererek aynı işi asker allelerine yaptırabilirler. Cemiyet bu ördürme ve diktirme işlerine delâlet et-

(Sonu 5. inci sayfa)

Almanya tarafından
yapıldığı söylenen

SULH TEKLİFİ

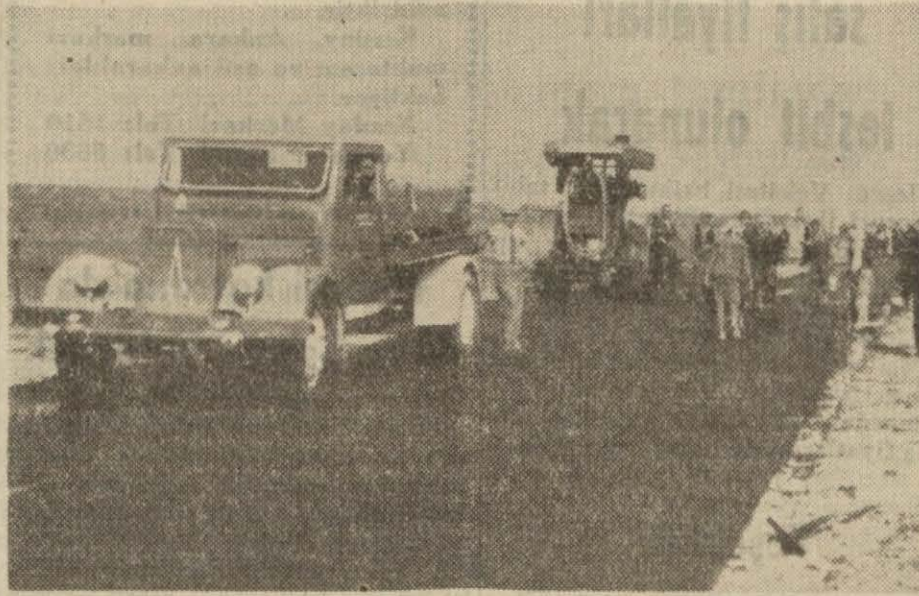
Amerika seçimi üzerinde
müessir olmak mı istiyordu ?

Kahire, 6 a.a. — Royter bildiriyor: Eo-nebi siyasi mahfillerinden alınan malî - mata göre, B. Hitler'in İngiltere'ye tevdi edilmek üzere Fransa büyük elçisi vas-tasiyle Amerika'ya bildirdiği sulh şartları

(Sonu 3. üncü sayfa)

Trakyada imar faaliyeti

İstanbul - Edirne asfalt yolu
20 güne kadar ikmal ediliyor

20 güne kadar Edirne'ye bağlanacak olan asfalt yol üzerinde çalışmalar.

Edirne, (Husul) — Bu seneki cümhuriyet bayramı hummalı bir imar yılı geçir-mekte olan Trakya'nın bu sahadaki verimini de belirtmeye vesile olmuş ve bayramın birinci günü bölgenin muhtelif yerlerinde devam eden yol, köprü, hükümet ko-nağı ve halkevi binaları gibi eserlerden sona erenlerin parlak bir surette açılış törenleri yapılmıştır.

Bu cümleden olmak üzere Gelibolu, Vi-

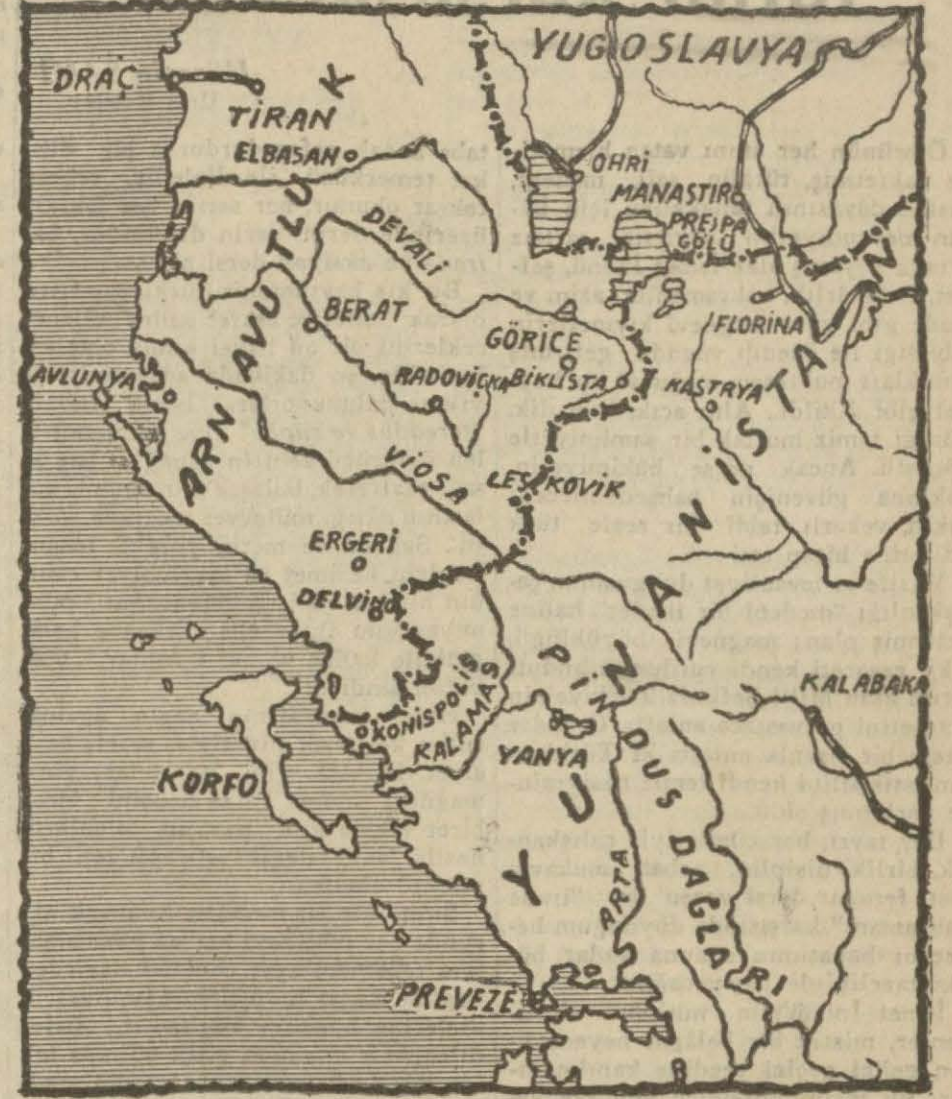
ze halkeviyi tamamlanmış, 200 kilometre boyundaki Gelibolu - Uzunköprü yolu tamamıyla ve Lüleburgaz asfalt yolun ikinci kısmı açılmış ve Keşan - Malkara - Tekirdağ - İstanbul yolu da açılarak Gelibolu'ya bağlanmıştır. Öğrendiğime göre İstanbul - Lüleburgaz - Edirne asfalt yolu yirmi güne kadar Edirne'ye tamamıyla bağlanacaktır.

C. H. P. Umumi İdare Heyetinde

Cumhuriyet Halk Partisi Umumi İdare Heyeti; dün mutat haftalık toplantısını yapmış, Partiyi alâkadar eden mevzular üzerinde müzakerelerde bulunmuştur.

Sovyet ihtilâlinin yıldönümü

Komşumuz Sovyetler Birliği, bugün ihtilâllerinin 23 üncü yıldönümünü büyük tezahüratla kutlamaktadır. Sovyetler Birliği ile öteden beri daima iyi münasebetler tesis ve idame ettirmiş olan Türkiye, komşumuzun bu mesut gününü samimiyetle kutlar. Sovyetlerin bu bayramla - rı münasebetiyle bu akşam Sovyet Büyük Elçiliğinde bir suvare verilecektir.

Yunanistan'ın vaziyetini ve harbin cereyan ettiği yerleri gösterir harita

Garbi Makedonya'da
yeni zaferlerden sonra

Yunan kıtaları

ilerliyorlar

Görice şehri Yunan
muhasarası altında

Atina; 6. a.a. — Yunan resmi tebliğine nazaran, Garbi Makedonya cephesinde Yunan kıtaatı yarı daimi istihkâmlarla takviye edilmiş olan sıra tepeleri evvelkilere ilâveten ele geçirmiştir. Ricat halinde bulunan düşman kıtaatı bizzat kendi tankları tarafından taarruz edilmiştir. Yunan hava kuvvetleri Görice ve Ergiri tayyare meydanlarını muvaffakiyetle bombardman etmişler ve bu meydanlarda duran bazı tayyareleri tahrip etmişlerdir.

Yunan kıtaları iki topla havan topları ve bir miktar mitralyöz ile tahkim etmiş ve bir miktar da esir almışlardır.

Salı günü hava muharebeleri esnasında iki italyan bombardman tayyaresi düşürülmüştür. İtalyan tayyareleri salı günü öğleden sonra iki defa Yugoslavya arazisine girmişler ve Manastır şehrini bombardman etmişlerdir.

(Sonu 3. üncü sayfa)

Manastır'da mühim
maddî hasar da var!

Manastır'ı hangi taraf

bombaladı?

Tahkikatın neticesi
henüz belli olmadı

Belgrat; 6. a.a. — Avala ajansı bildirir: 5 Teşrinisanide saat 13/40 ile 15 arasında 10 yabancı tayyare üç defa toprakları - mıza girerek Manastır üzerinden uçmuş ve şehir üzerine 21 bomba atmışlardır. Bombalardan 12 si infilâk etmiş, 9 kişi ölmüş ve 21 kişi yaralanmıştır. Maddî hasar da mühimdir. Hududumuzun ihlâli ve topraklarımızı karşı yapılacak taarruz teşebbüslerine karşı bütün silâh kuvveti vasıtalarına müracaat ederek karşı konulması için derhal şiddetli tedbirler alınmıştır. Yerinde toplanan malûmata göre, bu tayyarelerin hangi memlekete ait olduğunu tespit için mütehassıslardan mürekkep komisyonlar gönderilmiştir.

Yapılacak tahkikattan sonra, kiralıyet hükümeti hâdisenin istilzam ettiği münasip teşebbüsleri yapacaktır.

Bir elen şahsiyetin göre

Atina, 6 a.a. — Manastır'ın bombardmanından bahseden bir yunan şahsiyeti dün gece saat 13.50 de renkli alüminyum - (Sonu 3 üncü sayfa)

Ankara Halkevinde güzel bir sergi

Ressam Salih'in tarihten çizgileri hakikî müzedir

Ressam Salih'in tarihten çizgileri sergisinden bir köşe

Ankara halkı, birkaç gündüzenberi, Ankara Halkevinin salonlarında ressam Salih'in "Tarihten Çizgiler" ini zevkle seyretmektedirler. Kıymetli ressamın yakın ve uzak mâziyi can-

landıran eserleri bugünkü inkılâp gençliği için âdetâ bir müze vazifesini görmektedir. Kâğıthane âlemeleri, Komik Hasan, falaka, üfürükçü, (Sonu 5. inci sayfa)

Amerikan seçiminden sonra

Falih Rıfkı ATAY

Birleşik Devletler Reisliğine yeni-den Mister Ruzvelt seçilmiştir. Şimdiye kadar hiç bir reis, üç defa intihap olunmuş değildir: eğer harp olmasaydı, amerikan tarihinde misli olmıyan bu hâdise vukubulacak mı idi? Memleketi ve halkı yakından tanımış olanlar bunun pek de mümkün olmayacağını söylemektedirler. Amerikan milleti, bu nazik devirde, mukadderatını, sekiz senelik reisinin tecrübesine bırakmağı tercih etmiştir.

Harp olmasaydı, bu intihap Mister Ruzvelt'in yeni iktisat nizamı taraftarları ile aleyhtarları arasında mücadelede inhisar edecekti. Hattâ intihap geçen eylülde olsaydı, belki de namzetler amerikan birtarafılığı yarışına çıkacaklar, halkın müdahale korkusu üzerinde oynuyacaklardı. Halbuki harp, cihanşümul olmak istidadını almıştır. Amerikalılar, diktatür ve cihanşümlük dâvâlarının er geç kendilerini vuracağına kâğıdırlar. İngiltere ile beraber, yalnız demokrasi ve hür milletler nizamı yıkılacak değildir: üç kıtayı inhisarları altına alan hâkimiyetler, her tarafa Amerika'nın inkişaf yollarını kesecekler, ve nihayet onu da bir çevirme ve taziyek çenberi içine almağa başlayacaklardır. Hiç bir teminat, amerikan milleti bu tehlikeden gâfleretmeye bulunmağa sevk etmemiştir. Bilâkis yeni intihap, iki rakip namzet arasında, ingiliz mukavemet ve zaferinin daha müessir ve daha geniş bir yardım mevzuu üzerinde dönmüştür. Cümhuriyetçilerin namzedi Wilkie, büyük sanayi kendisi ile beraber olduğu için, yardım meselesinde daha kolay muvaffak olacağı kanaatinde idi. Birleşik devletlerde reis seçimini, her zaman esaslı değişiklikler takip eder. Bu defa iktisadi politika münakaşaları bu değişikliklere daha büyük bir nispet verecek, belki de Amerika, dahili mesguliyetleri arasında dış tehlike ile zannolunduğu kadar uğraşamayacaktır. Halbuki Mister Ruzvelt'in intihabı, mevcut nizamın ve politikanın devam ve inkişafı demektir. Mister Ruzvelt, mütehiplerinden kendi siyasetini dört sene daha serbestçe yürütmek selâhiyetini almıştır.

İngiliz mukavemeti, Birleşik Devletler ahalisine şevk ve ümit vermiştir. Yapılacak yardım, artık onlar için yalnız insani veya diğer mülâhazalardan doğan bir vazife değil, aynı zamanda bir milli menfaat teşkil etmektedir. Üçüzlü pak-tın hedefi Amerika olduğu Okyanoslarda haykırılmıştır; İngiltere'ye karşı harbin gayesi onu evvelâ Akdeniz, sonra bütün denizlerden koğmak olduğu ilân edilmiştir. Okyanoslar boş kalacak değildir: ingiliz kudreti kırılmakla, denizlerde Anglo-sakson hürriyeti nihayet bulacaktır. Amerika'da itikat hâlinde-dir. Bunun içindir ki Birleşik Devletler, harbe girmemişlerse de, birçok itilâflarla ağır mesuliyetler deruhte etmişler, bir Anglo-sakson mukadderat tesanüdü hakikat addedilecek bir dereceye varmıştır.

Mister Ruzvelt'in yeniden seçilmesi, bütün dünyada belli başlı bir hâdise telâkki edildiğine şüphe yoktur. Bu intihaba bel bağlayan birçok emeller, amerikan halkının kararı ile, müspet veya menfi bir cevap almışlardır. Bir takım hayal su-kutları olmuş, birçoklarının ümidi kuvvet bulmuştur. Harbin darbeleri devri geçmiş zannolunduğuna göre, uzayan bir harpte amerikan işbirliğinin oynıyacağı hayati rol hiç kimsenin tarafından hafifsenemez. Belki de yakın veya uzak, maşuk bir sulhun teminatı da odur.

3 üncü defa olarak

B. Ruzvelt

seçimde

kazandı

B. Wilkie rakibine bir
tebrik telgrafı yolladı

Üçüncü defa olarak Amerika Cümhuriyetliğine seçilen B. ROOSEVELT

Newyork; 6. a.a. — Bu sabah Greenwich saatiyle 8 e yani Türkiye saatiyle 10 a kadar alınan rakamlara göre, B. Ruzvelt şimdiye kadar 17.061.280, B. Wilkie de 13 milyon 779.002 rey kazanmıştır.

Saat 12 de

Newyork, 6 a.a. — Reiscicümhur seçiminde halkın verdiği rey miktarı hakkında Greenwich saati ile saat 12 ye kadar öğrenilen vaziyet:

Ruzvelt : 20.609.762
Wilki : 16.537.062

Saat 14 te

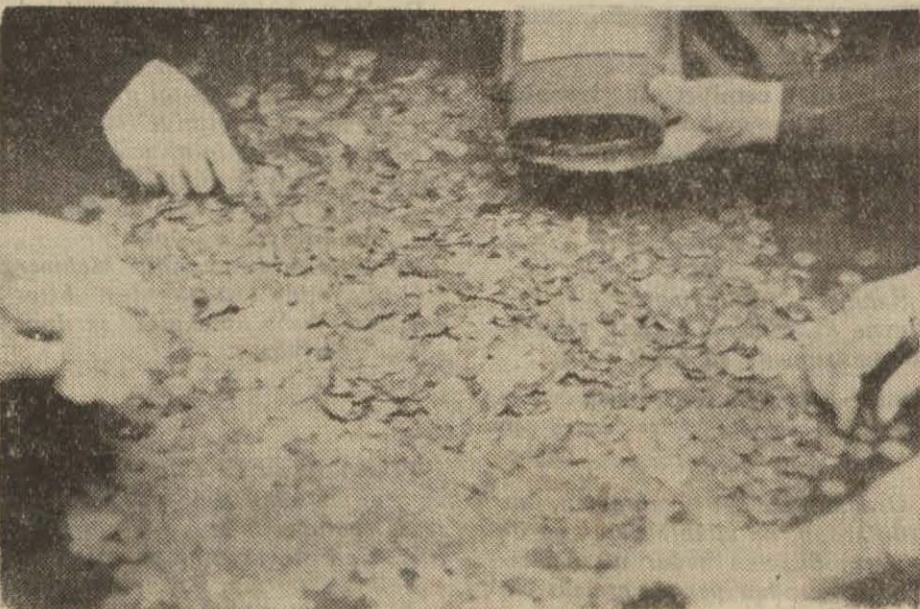
Newyork, 6 a.a. — Amerika Birleşik devletleri reisi seçiminin, Greenwich saati ile saat 14 e kadar öğrenilen neticeler şudur :

Ruzvelt : 21.255.155
Wilki : 17.740.281

B. Ruzvelt, 437 seçim reyini haiz 37 hükümette başta gelmektedir. B. Wilki ise, 94 seçim reyini haiz 11 hükümette başta bulunmaktadır.

B. Ruzveltin köyü, reyini
Wilkiye verdi

Newyork; 6. a.a. — B. Ruzveltin kendi köyü olan Hydepark, ananesine sadık kalarak cümhuriyetçi namzet lehine hareket etmiş ve 85 rey ile B. Ruzvelt buradadır. (Snu 5 inci sayfa)

Bayramda Kızılay menfaatine takılan rozetlerin hasılatını muhtevi iane kutuları açılmağa başlanmıştır. Yapılan tatad, halkımızın bu biricik hayır müessesesine bu sene de büyük bir haheşle yardım ettiğini göstermektedir. Yukardaki resim, tatad esnasında alınmıştır.

Günün meseleleri :

Büyük Millet Meclisinin tarihî kürsüsünde...

Hüseyin SAMİ
Urfa Mebusu

Ömrünün her anını vatan hizmetine vakfetmiş, türkün asil, medenî, insanî davasının tahakkuku için bütün mevcudiyetini kayıtsız, şartsız ortaya koymuş olan İsmet İnönü, şefkat, fedakarlık, kahramanlık, azim ve irade gibi yüce mânevî kıymetlerin elbirliği ile özenip vücuduna getirmiş oldukları muhteşem mânevî bir heykel gibi dikildi. Alın açık, başı dik, yüreği temiz mutlak bir samimiyetle görüldü. Ancak nefse hâkimiyetin, hakkına güvenişin bahşedebileceği sakin, vekarlı, tabii bir sesle türk milletine hitap etti.

Vazife ve mesuliyet duygusunu, çalışkanlığı "medenî bir ibadet" haline getirmiş olan; mânevî büyüklüğü, fikir cesareti kendi yurdunun hudutlarını aşan Milli Şefimiz Türkiye'nin siyasetini pervasızca anlattı. O kadar vazih bir lisanla anlattı ki Türkiye'nin istikbalini kendi temiz nasiyesinde parlattığını oldu.

Her tavrı, her cümlesiyle çalışkanlık, birlik, disiplin, sebat, mukavemet, feragat dersi veren bu "irade kahramanı" karşısında duyduğum heyecanı hayatımın sonuna kadar bütün tazeliğiyle yaşayacağım.

İsmet İnönü'nün nutkunu dinleyenler, mistik bir belâgat heyecanının gelici geçici vecdine kapılmadılar. Bu tarihî kürsüde şimdiye kadar ne söylemiş ise, hayat mücadelesinde onu daima tahakkuk ettirmeye muvaffak olmuş bir Şef'in her hamlesi aksiyon ifade eden, karar, azim ve irade taşıyan belâgatine gönül verdi. Fasilâsız hizmete, inkıtasız ciddî mesaiye istikamet ve hız verecek olan devamlı bir heyecan duyular. Bu hitabının ruhumuza dalgalandırıcı her ruhi hareketin "vazifeye davet" emrini de birlikte getirdiğini müdrikiz.

Şuurumuz bir atılganlığı vasıflanırdan dümensiz coşkunluktan çok uzak bulunuyoruz. İsmet İnönü'nün hitabesi türk milletinin yûreğinde büyük eserler bırakan asil bir heyecan yaratmıştır.

Biz sulhün insaniyet için olduğu gibi milletimiz için de ne büyük bir nimet, ne değerli bir mahzarıyet olduğunu çok iyi kavramış bulunuyoruz. Sulhün medenî rolüne ne kadar uurla inanmış isek, milletçe icabında mücadeleye atılmak kararımız da o nisbette katıdır. Çünkü, türkün bütün dünyaya temenni ettiği barış, "zillet, esaret sulhu" değildir. Türkün "sulh tatlaklığı ile inhitat devirlerinin uyuturucu, köle psikolojisi"ni besleyici sulhu arasında hiç bir fikir ve ruhi münasebet yoktur. İnsanlık talihinin çarkı, trajik bir heybetle dönüyor, "Avrupa" diye anılan dünya bölgesinde çatlaklıklar, yarıklar, aylar geçtikçe doldurulmaz uçurumlar haline geliyor.

İlim, fen, teknik çığın bir yarımaya içinde, "medenîliğin mezarlığını" hazırlıyor. Avrupalıların kendi elçizleriyle hareket ettirdikleri bu amansız afet karşısında Türkiye'nin durumu Milli Şefimiz en ufak bir tefsire, tavihne meydan vermiyecek bir tarzda aydınlatıldı. Milli olduğu kadar insanî, beşerî olan bu yüksek hitabın

tabe ancak nefes durduran bir dikkat temerküzü ile dinlenir, tekrar tekrar okunur, her satırı, her fıkrası üzerinde derin, derin düşünülür, bir irade ve aksiyon dersi alınır.

Bu kış bayramında türklerin fitre olarak "zillet ve esaret sulhu" dileneceklerini bir an hayal etmiş olanlar, herhalde, şu dakikada adamakıllı ayalmış bulunuyorlar. İsmet İnönü, "tereddüt ve şüphe" diye isimlendirilen öldürücü zehirin çanağını baş aşağı gevirerek, buluşuk propaganda sulhün aktığı mülhevves mecraya, döktü. Sağlam ve metin yürekli insanlar için hezimet ve mağlûbiyet canının hiç bir vakit çalmyacağını, çalamayacağını ihtar etti. Erkekçe belâgati ile kabhe ve süflü ruhları büsbütün sindirdi.

Harp canavarının azgın ağızına, sulhu korumak niyetiyle, şeref, hayriyet, istiklâl, gibi ne kadar yüce mânevî kıymet varsa hepsini birer birer lokma gibi uzatmış olanların nasibi "sulh" değil "ıstıraplı zelim bir esaret" olmuştur.

Sulh öyle bir nimettir ki ancak uğrunda her tehlikeyi her an göze almalara tebessüm eder. Esatiri devirden bugüne kadar harp ilâhı (Jupiter) in dizlerine kapanıp merhamet, atfet dileneler arasında yüzü gülmüş tek bir misal gösterilemez. Harbin maddî tahripierini, sebebiyet vereceği enkazı, duman tüten viraneleri hayallerinde sabit bir levha gibi yaşatan marazi dimağlar, biraz da teslimiyet ve tevekkülün tahribatını, mânevî enkazı, mânevî harabelerini göz önüne getirmiş olsalar, çabucak şifa bulurlar.

Mal, mülk, hattâ apartman harap olabilir. Müstakil ve muzaferler vatanda bunlar yeniden yapar. Fakat vatan, mânevî bir harabeye dönerse, geniş bir esaret kampı haline gelirse, hiç bir şahsî servet, — hattâ altına tahvil edilmiş bile olsa! — onu yeniden yükseltmez, gereflendiremez. İstırap esasen insanlığın, tabii olarak, nasibidir. Haklı ve asil bir davanın adamı olarak ıstırap çekmenin tesellisi ise çok büyüktür. Bahtiyarlık ve saadet anlarını hazırlayabilir. Kendi şahıslarından, mukaddes nefislerinden başka bağlanacak, sevilcek uğrunda ıstırap çekilecek mânevî bir "varlık" tanımayan *hotkâmların* bu kadar kıymet verdikleri hayatlarının son tecellisi, son durağı nedir?

Zillet mangalında, hiç bir hizmet kıvılcımı parlamayan sönük, mânasız bir kül yığını!

Millî Şef'in hitabesini dinleyenler, okuyanlar uzun bir kara yolculuğundan sonra açık denizlere kavuşmuş yolcuların engin ümitli ufuklardan esen temiz rüzgârlardan göğüslerini gışirek duydukları ferahlığı hissettiler.

Sıkıntılı günlerimizde bu hitabeyi tekrar okuyalım. Duyacağımız gevşke vazifemize dört elle sarılalım. Kitamızda, atelyemizde, fabrikamızda, büromuzda, tarlamızda çalışalım. Çalışmakla geçen her günümüz, her saatimiz millî müdafiamızı arttıracaktır.

GÜNÜN GÖLGESİ

Bir kıvılcım

Çok kere duyduğumuz, fakat hiç bir zaman istediğimiz gibi ifade edemediğimiz fikirlerin başka ağzı-lardan güzelce söyleniverdiğini görmek içimizde serinlik ve ferahlık uyandırıyor:

— Ben de böyle düşünüyordum, diyoruz.

Kalbi konuşturamamanın azabını duymayanımız yoktur.

"Anlarım anlatamam, hissedirim söyleyemem"

"Dili yok kalbimin ondan ne kadar bızırım"

diyen Akif de, her söylemek istediğini bir "sehlî mümentî" sifatiyle ifade edebilen nâdir bahtiyarlardan olmasına rağmen, aynı elemi duy-muştur.

Sanatkar muharrir Vedat Nedim Tör'ün son kitabını okurken hep bu mânevî rehâketimiz'in üzücü tesiri altındayım.

"Dinimiz" [1] bence, 62 sayfalık zarif ve sempatik bir kitap diye de-gil, ancak bir "Kıvılcım" diye tasvif olunabilir. Çünkü onda köpür köz bir gönülden okuyucuya sıyrılan yakıcı zerrelere saklıdır.

Çaktığı gündemberi Dinimiz'in sayfalarını çeviriyorum. Her açışta yeni şeyler keşfediyor, ve her kapayışta kendimi daha ümitli, içimi daha yanık, yükümü daha ağır duyuyorum.

Muharrir de bunu istemiştir:

"Türkiye'nin yarımı için içimin derinliklerinde köpüren heyecan ummanının dalgaları istiyorum ki, bütün vatandaşlarımızın yüreklerini sekin ve yesin yosunlarından temizlesin ve onları realist bir iymânın serinliğine ve ışığına kavuştursun."

Kitap, adını da bu "realist iymân" dan almıştır:

"Yarım Türkiye'si içimde öyle bir dindir ki yalnız onun için taas-subu mübah ve tolerans günah sayıyorum."

Osmanlı hastalıkları, Vedat Tör'ün teşrih masası üstündedirler; şimdi onları daha iyi görebiliyoruz: kıvrımlarında kokain ve mâcün saklı abanı sarıklarıyla, düzenbaz ve fırıldakçı gözleriyle, güzel'e küfreden yobazlığıyla, şimdi bu süflü ruhu daha iyi tanıyabiliyoruz. Kokmuş bir cesede diğ bilemiye tenez-zül etmiyoruz. Yalnız cesedin mik-roplarını mikroskop altında ibretle tetkik ediyoruz.

"Orta Asya'nın hamlecisi, atılan, daima ileriye ve yüğe bakan ruhu dirilmiştir."

Kemal Zeki GENCOSMAN

(1) Yedigün neşriyatından - 63 sayfa - 30 kuruş.

Gıda maddelerinin

satış fiyatları

tesbit olunacak

Ticaret Vekâleti halkımızın tabii ve zarurî ihtiyaç maddelerinden olan gıda maddeleri üzerinde tetkikler yapmaktadır. Bazı topdancı ve perakendecilerin halkın aleyhine olarak bu maddeler fiyatlarını arttırma temayülleri bu tetkikler sonunda imkânsız hale getirilecektir. Vekâlet, bütün gıda maddelerinin toptan ve perakende satış fiyatlarını da tesbit edecektir.

Teşekkür

Çok sevdiğim zevcim D. D. Yolları hasulât müfettişi İsmet Yılmaz'ın anl bir rahatsızlık neticesi kayıbm dolayısıyla büyük elem ve acılarını telgraf ve mektupla paylaşan arkadaş ve dostlarına ayrı ayrı şükran borcumu ödemeye acımın çokluğu imkân bulmadığından bu vazifemizi ifasını muhterem gazetenizden rica ederim.

Eşi Fatma Yılmaz 4435

İki güzel eser

Bu ayın ilk günü Büyük Millet Meclisinde önemli dünya ölçüsünde geniş bir nutuk söyleyen Milli Şefimiz, belâgatlı izahlarının ve yüksek direktiflerinin arasında milletimizin irfan hayatına dair iğare ve emirlerini verirlerken demislerdi ki:

"Ankara'nın yüksek irfan müesseseleriyle takviyesini kültür dâvalarımızın önünde tutmaktayız. Bundan üç gün sonra Başvekilimizin bir nutku ve Maarif Vekilimizin bir hitabesiyle açılan Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesi bu yüksek direktifleri gerçekleştirecek olan hükümetimizin direktif - nutuktan sonraki ilk başarılarından birisi olmuştur."

Dil'imizle hakkımızı, kuvetimizi, iymânımızı ve birliğimizi haykıracağız;

Uzak ve yakın Tarihimizle öğündüğümüz ve ondan her zaman kudret aldığımız;

COĞRAFYA'mızı bir karış bile değiştirmek için icabında kanımıza varıncıya kadar her vasıtaya

YANKILAR

baş vurmağa andığımız şu günlerde "Dil, Tarih, Coğrafya" Fakültesini açışımızda ayrı bir mâna ve belâgat de bulabilirsiniz.

Atatürk bulvarından Çankaya doğru yürüyenler sollarında bu yeni irfan müessesesinin eski türk çizgilerinden ilham almış, fakat modern mimarının her şeyini sağlamış olan sevimli ve büyük binasını görürler.

Aynı bulvar üzerinde ve Çankaya doğru yöneldiğiniz zaman sağda bir başka binanın üzerinde kırmızı büyük harflerle bir yazı görüyorsunuz. Bu harfler, "Sergi-evi" nin içinde açılmış olan resim ve heykel sergisini müjdelor. Merdivenlerden çıkınız, sola sapınız ve orada inkişâbın her vesile ile koruduğu, yücelttiği sanatkarlarımızın eserlerini birer birer gözden geçirmekten evel büyük Şefimizin sekiz yıl önce söylediği şu vevize-

Türkiye Kızılay Cemiyetinin muhterem halkımızdan rıcası

Yurdumuzun muhtelif köşelerinde vatan hizmeti görmekle olan kahraman erlerimize muhterem halkımızın minnet ve şükran cemilesi olarak tebrur edecekleri (yün fanila, yün kazak, pamuklu mintan, yün çorap ve yün eldiven) den ibaret olan kış hediyeletinin kabulü için, Kızılay Cemiyetinin bilûmum merkez ve şubelerinde (aynî tebrur kabul defteri) açılmıştır.

Bu hayırlı teğebbüsün çok asil ve şefik olan türk ulusunun candan iştirakleri ve bilhassa kadınlarımız tarafından yer yer teşkil edileceğinden emin olduğumuz komitelerin değerli faaliyetleriyle, gereflî bir muvaffakiyet halinde neticeleneceği şüphesizdir.

Bilûmum merkez ve şubelerimizin ayniyat makbuzu mukabilinde kabul edecekleri bu tebrur için hayır severlerimizin ibrâz buyuracaklarından emin olduğumuz yüksek âlâkalarından dolayı Kızılay Cemiyeti şimdiden şükranlarını arzeder.

Kızılay Ankara

Merkezinin dâveti

Kızılay Cemiyeti Ankara Merkezi Riyasetinden:

Yurdumuzun muhtelif köşelerinde vatan hizmeti görmekle olan kahraman erlerimiz muhterem halkımızı minnet ve şükran cemilesi olarak tebrur edecekleri:

Yün fanila
Yün kazak
Pamuklu mintan
Yün çorap
Yün eldiven

den ibaret olan kış hediyeletinin kabulü için yalnız postane caddesinde Ticaret Odası binasındaki merkezinde ve Yenişehirde Emniyet Âbidesi karşısında Cümhuriyet Halk Partisi vilâyet idare heyeti binasında (aynî tebrur kabul defterleri) açılmıştır.

Tebrur edilecek yukarıda cinsleri arz edilen kullanılmamış eşyalar Kızılay ayniyat makbuzu mukabilinde kabul edilecektir.

Ankara halkının bu hayırlı ve asil yardım, seve seve iştirak edecekleri şüphesizdir. Çünkü askere yapılacak yardım bizzat bütün vatana ve bütün vatan evlâtlarına yapılan bir yardım olduğunu herkes müdrikdir.

Kızılay, Ankara merkezi muhterem ve asil ankaralıları bekliyor.

Kızılay Merkezi Tel: 1610
Yenişehir heyeti Tel: 6630

Nebatî katrana da

ihraç lisansı verilecek

Ticaret vekâletinden tebliğ edilmektedir: Gümrük tarifemizin 280 numarasına dahil olup yabancı ülkelerle ihraç edilecek mahsulât ve mamulâtın lisansa tabî tutulması hakkındaki 2/1347 sayılı kararnamenin tatbikine müteadi talimatnameye merbut 1 numaralı lisans verilmeyen maddeler listesinde dahil bulunan nebatî katranın sözü geçen talimatnamenin lisansa verilen maddelere ait 11 numaralı listeye alınması karar verilmiştir. Alâkadarların yukarıda sözü geçen talimatnameye merbut nümunelere tevlikan hazırlanacak taleplameler ve 23 kuruşluk iki seri pul ile lisans mercilerine müracaatları tebliğ olunur. (a.a.)

İktisadî bahisler

Kömür havzasının devletleştirilmesi

Hâzım Atıf Kuyucak

22 Teşrinievvel 1940 tarihli Resmî gazette Ereğli kömür havzasının devletleştirilmesi işini tamamlayan bir kararname neşrolundu. Memleketimizin madencilik tarihinde mühim bir dönüm noktası teşkil eden bu tarih istikbalde ya memnuniyetle veya nedamete anılacaktır. Nasıl anılacağı ise bu kararın lüzumuna inanan madencilerimizin ve idarecilerimizin gösterecekleri gayrete ve işe verecekleri ehemiyete bağlıdır.

Malûmur ki Ereğli kömür havzası denilince, Karadeniz sahilinde ve Zonguldak vilâyeti dahilinde Ereğli'den Amasyra'ya kadar uzanan bir saba hatıra gelir. Memleketimizin iktisadî hayatı bakımından fevkalâde ehemiyeti haiz bulunan maden kömürü bu sahada tekâüsif eylemiş bulunmaktadı.

Cümhuriyet devrine kadar bir iki ecnebi şirketle küçük mikyasta iş gören münferit madencilerin elinde bulunan kömür havzası hem gayri fennî ve yımpracı bir şekilde işletiliyordu hem de fazla bir istihsal temin olunamıyordu. Nitekim bundan otuz sekiz sene evel, yani 1902 de senelik istihsal ancak 388,000 tondan ibaretti. Bu miktar 1924 e kadar hiç bir sene 904 bin tonu geçmemiştir. Halbuki havzaya millî kudret ve sermayenin aşılanmağa başlamasından itibaren istihsal tedricen yükselmis ve 1934 te iki milyon tonu aşmış; geçen sene ise (2,696,000) i bulmuştur.

Kömürün ehemiyetini takdir eden hükümetimiz bu havzanın millî ihtiyaçlara uygun bir şekilde ve tam randımanla işletmesini temin gayesiyle ecnebi sermayesiyle kurulmuş olan Ereğli kömür şirketine ait maden haklarını ve tesisi satın alarak Etibank vasıtasıyla bizzat işletmeye başlamış bulunmaktadır. Fakat Ereğli kömür işletmeleri namı altında çalışan bu tesisi haricinde kalan madenler, biri ecnebi ve dördü türk olmak üzere, beş muhtelif anonim şirketle dokuz ayrı hususî şahsın veya şahsî gruplarının elinde bulunmaktadır ve böyle hususî ellerde bulunan madenlerden sene (1,920,000) ton kadar bir istihsal yapılmaktadır. Görülüyor ki istihsal bakımından en ehemiyetli maden grupları henüz hususî ellerdedir. İşte bu madenleri de devletleştirmek maksadıyla 3867 numaralı ve 30. 5. 940 tarihli kanun çıkarılmıştır. Bu kanun, Ereğli kömür havzası dahilindeki kömür ocaklarının tamamının veya bir kısmının devlete işletilmesini kararlaştırarak İcra Vekilleri Heyetini selâhiyetler kılmağa ve bu ocakların devlete işlettirilmesi zamanının bir defaya mahsus olmak üzere kararname ile tesbit ve ilân olunacağını söylemektedir.

İcra Vekilleri Heyeti bu kanunun verdiği selâhiyetleri kullanarak Amasyra ile Ereğli kasabaları arasındaki kırsımda mevcut üzerlerinde intifa hakkı tesis olunmuş veya kiraya verilmiş olsun olmasın, gerek imal ruhsat tezkereli ve gerek imtiyazlı faal ve gayri faal metruk veya imtiyaz feshedilmiş bütün ocakların devlete işlettirilmesine karar vermiştir.

Her iktisadî faaliyet için olduğu gibi kömür maden ocaklarının da devlete işlettirilmesinin leh ve aleyhinde birçok şey söylenebilir. Fakat kömür istihsalı için mühim bazı hususiyetler vardır ki bunlar müttehit idare prensibinin ehemiyetini tebarüz ettirir.

Şurası muhakkaktır ki bir memlekette toprak altında mevcut bulunan kömür çok kıymetli fakat miktarı mahdut bir servettir. Yani millî mevcudiyet ve refah bakımından her zerre bir kıymet ifade eden bir varlıktır. Bilhassa bugünkü gibi bir harp halinde memleketin kanı ve canı kömürle denilece doğru olur. Gerek vatan müdafası ve gerek millî sanayi ve nakliyat bakımından bu kadar ehemiyetli görülen kömürün işletilmesi hususî ellere terkölunduğu zaman bazı mahzurlarla karşılaşmak ihtimali vardır.

Hususî sermaye kâr için çalışır. Binaenaleyh en kısa bir zamanda en fazla kömür istihsalı başta gelen gayesidir. Halbuki muayyen bir sahadan en kısa bir zamanda en fazla kömür çıkarmak demek o

şahının verebileceği bütün kömürü elde etmek demek değildir. Süratlı fakat ısrakâr bir istihsal, hususî sermaye bakımından kârlı olabilir; fakat millî iktisat bakımından muhakkak zararlıdır. Çünkü bu suretle birçok tall damarlar kullanılmadan terkölunur ve milyonlarca ton kömür ziyan edilmiş olur.

Kömür madenlerinin ayrı ayrı ellerde bulunmasının diğer bir mahzuru da büyük sermayeye ihtiyaç gösteren tesisatın yapılması ve derin işletme kuyuları gibi bazı pahalı tesisatın da her işletme tarafından ayrı ayrı yapılması suretiyle lüzumsuz sermaye sarfedilmesidir. Bu saydığımız mahzurlara, ocakların tek elden idaresini faydalı gösteren daha birçok teknik sebepler de ilâve olunabilir.

Kömür madenlerinin işletilmesinde işletme birliğinin faydalarını takdir eden İngiltere hükümeti evelki sene bir kanun nesrederek hususî şirketleri teknik vaziyetlerine göre gruplar halinde toplamaya ve aralarında müşterek işletmeler kurmağa mecbur eylemiştir.

Kömür ocaklarının bir elden idaresi gerek amelenin idaresi ve gerek hayat ve sıhhat bakımından da faydalı tedbirler almak imkânını verebilir.

3867 numaralı kanuna müsteniden yapılan ilândan sonra kanundaki esaslar dahilinde ocakların ve tesisatın devlete satın alınması işi başlamış bulunmaktadır. Bu işin de en kısa bir zamanda bitirilmesi hem alâkâli madencilerin menfaatine hem de asil gaye olan millî menfaate çok uygun olacaktır.

Bütün ocaklar bir defa devlet eline geçtikten sonra her şeyin derhal düzenlenmesi ve kömür istihsalının derhal süratlenmesi için kömür fiyatının düşürülmesi beklemek hâtâ olur. İşler bir müddet bugünkü şekilde idame olunarak yeni vaziyete göre esaslı etütlerin yapılması ve bu etütlere göre alınacak kararlarla yeni istihsal planlarının vücuda getirilmesi lâzımdır. Pek muhtemeldir ki bu etütler, esasî beş sene evel tesbit edilmiş olan bugünkü kömür fiyatlarının yeni şartlara göre maliyeti pek kapamadığını gösterecek ve belki de fiyatlar bir miktar arttıracaktır. Ne bunu ve ne de istihsalın derhal artmaması keyfiyetini devlet idaresinin bir nakicesi olarak değil belki uzun bir devrin tasfiyesinden doğan bir netice olarak görmek en insafî bir hareket olur.

İntikal devresi geçtikten ve yeni vaziyete göre tedbirler alındıktan sonra ise idarecilerimizin maden işletmesinde devletle hususî şirket arasında fark olmadığını ve devletleştirme ile temini düşünülen bütün faydaların elde edildiğini bize isbat etmelerini beklemek te hakkımızdır.

Millî piyango

bugün çekiliyor

Millî Piyangonun 4 üncü tertip 1 inci çekilişi bugün saat 18 de 19 Mayıs stadyumunda yapılacaktır.

Piyangonun çekilişi radyo ile neşredilecektir.

İstanbul'a mühim

miktarda ilk madde geldi

İstanbul, 6 (Telefonla) — Piyasa - ya muhtaç olduğu iptidâî maddeler peyderpey gelmiştir. Bugün 39 ton anilin boya, 2 bin demir varil, bir miktar nişadır ve tıbbî ecza gelmiştir. Alâkadarların kanaatine göre piyasadaki bazı maddeler üzerindeki sıkıntı had devresini geçirmiş ithalât piyasasında bir ferahlık baggöstermiştir.

Diğer taraftan gümrüklerdeki malların çıkarılmasına devam ediliyor. Bunların ekseriyetini pamuklu ve yünlû mensucat teşkil etmektedir.

İstanbul'da asker

ailelerine yardım

İstanbul, 6 (Telefonla) — Daimî encümenin tesbit ettiği esas üzerine asker ailelerine yapılacak yardıma birincikânunundan itibaren başlanacaktır. Kazancı yüz liradan aşağı olanlar mükellefiyete dahil değildirlor. Bunlardan ancak tebrur kabul edilecektir. Partinin askerlere yardım için yaptığı teğebbüsü kolaylaştırmak üzere bugün vâli muavininin reisliğinde belediye, İstanbul komutanlığının ve Partinin mümessillerinden mürekkep bir komisyon toplandı ve işe başladı.

R. A.) harfleriyle anlatırlardı. İşte geçen sefer daha Ruzvelt ikinci defa seçildenden önce tanıştığını birisi bana bu üç harfi şöylece okuyuvermişti:

— Nominate Roosevelt Again! ki bunun da mânası şudur: "Ruzvelt'i tekrar seçiniz!"

Şimdi Ruzvelt'in kazanması ile (N. R. A.) nizamı yeniden kuvvetleniyor. Ve dört sene önceki nükte de yerini buluyor:

Gerçekten Ruzvelt tekrar seçilmiştir.

T. İ.

Acı bir ölüm

Şam Başkonsolosu Necati Menemencioğlu vefat etti

Teessürle haber aldığımızı göre Şam başkonsolosumuz B. Necati Menemencioğlu kalb keskesinden Şam'da vefat etmiş, cenazesi büyük hürmetlerle kaldırılarak İstanbul'a nakil ve Karacaahmet'te ailesi makberesine defnolunmuştur.

Necati merhum, Edip ve şair Menemencioğlu, Divanı Muhabesat azasından Müeyyet Menemencioğlu ve Hariciye Umumi kâatibi Numan Menemencioğlu'nun amcasıdır.

Merhumun kederli ailesine samimî taziyelerimizi sunarız.

Türk inkılâbı dersleri

Ankara fakülteleri ve yüksek mektepleri son sınıf talebelerine mahsus Türk inkılâbı derslerine, dün saat 17,30 da Halk-evinde Manisa mebusu "Hikmet Bayur", tarafından verilen ilk derse başlanmıştır.

Salon birçok talebe ve münevver tarafından tamamen doldurulmuş bulunuyordu.

Derslere haftada dört gün, Halkevinde devam edilecektir.

Hariciyede iki tayin

Çin hükümeti nezdinde Türkiye elçiliği ikinci kâatibi B. Yünni Sedes Tokyo Büyük elçiliği ikinci kâatibiğine naklolunmuş ve yerine merkez - den Nizamettin Erenel dercesiyale tayin dılmıştır.

DIŞ POLİTİKA

Bir seçimin mânası

İki devreden, yani sekiz seneden beri, Amerika'nın mukadderatını idare eden Cumhurbaşkanı Ruzvelt, üçüncü bir devre için bu yüksek makama seçilmiştir. Ruzvelt üçüncü devre için Cumhurbaşlığına seçilmekle, yüz elli senelik bir anane-yi kırmış oluyor. Üç defa Amerika Cumhurbaşkanı... Bu, Vaşington gibi Amerika'nın bânisi olan bir şahsiyetin bile ihraz edemediği yüksek sefereftir.

Gerçi Vaşington üçüncü devre için namzetliğini koymamıştı. Fakat Ruzvelt'in buna rağmen, namzetliğini koyması ve kazanması daha ziyade dikkate layıktır. Acaba amerikalılar gibi ananelerine saplı bir millet neden Vaşington'un zamanından beri devam eden bir kaidiye itibara almayarak Ruzvelt'i tekrar seçmiştir? İşte bu suale cevap ararken, amerikalıların bir millet olarak harp karşısındaki vaziyetleri de bütün vuzuhiyle anlaşılabilir. Hakikat şudur ki Ruzvelt'i üçüncü devre için seçiren mihrer devletlerdir. Hitler'dir. Musolini'dir. Hirohito'dur. Amerika, maddelenin başlangıcından sonra İngiltere davasına karşı olan sempatisini göstermekten çekinmemiştir. Fakat bütün hal ve tavrıyla sunu da anlatmıştır ki, bu sempati, hiç bir zaman 1914 harbinde olduğu gibi, Amerika'yı harbe sürüklemeyecektir. Ve Amerika harbe sürüklenmemek için "bitaraflik kanunları" adı verilen bir takım tedbirler de almayı ihmal etmemiştir. Bu bitaraflik kanunları, Almanya kadar İngiltere'nin ve Fransa'nın da aleyhlerine idi. Meselâ Amerika'yı 1914 harbinde sürükleyen âmil, kendi gemilerini alman denizaltı gemileri tarafından batırılmasıydı. Amerika'nın kendi gemilerini tecavüzden korumak noktasında ısrar etmesi ve nihayet bu yüzden harbe girmesi ingilizlerin çok ziyade işlerine elverişti. Bu defa amerikalılar, bitaraflik kanunlarıyla Amerika gemilerinin harp mmtakası addedilen sulara girmelerini menettirler. Yani 1914 harbinde farklı olarak, almanları, kayıtsız denizaltı muharebesi yapmakta serbest bıraktılar. Diğer taraftan İngiltere'yi Amerika piyasasında borçlanmaktan meneden Johnson kanunu da ilga edildi. Bütün bunlar, ve diğer hareketler Amerika'nın 1939 harbinde bitaraf kalmak niyetinde bulunduğunu anlatmakta idi.

Fakat mihrerler rahat durmadılar. Bir defa Almanya'nın "yeni nizam" etiketi altında Avrupa kıtası üzerinde eski Napolyon-vari bir tahakkümü ve cebir politikası takip etmesi Amerika'da iyi tesir bırakmadı. Fakat iş yalnız burada kalsaydı, Amerika gene hareket geçmezdi. Almanya Avrupa kıtası üzerinde bu "nizamı" kurarken, Amerika'da da tahrikât yapıyordu. Amerikalılar arasında nazî teşkilâtı yapılışına teşebbüs edildi. Ruzvelt şiddetli tenkitlere hedef oldu. Hatta Cumhurbaşkanının şahsına tecavüz edildi. Vücutta malûl olduğu söylendi. Nihayet mihrerler, üçüncü paketi imzalıyarak bu yoldaki hatalarının en büyükünü irtikâp ettiler. Üçüncü paketi imzayı doğrudan doğruya Amerika'nın harici politikası üzerine tesir yapmak maksadına matuftu. Paketi imzasına kadar infiracı politika takip edenler, Ruzvelt'in etrafına toplandılar. Ve bundan sonra Cumhurbaşkanının üçüncü devre için seçilmesi bir emriyâki haline almıştı. Paketi imzalanması üzerine efkârımız müdevvetti temayül karşısında cumhuriyetçilerin namzedi Wilkie bile cephe değiştirerek, İngiltere'ye yardım politikasına iltihak etti. Fakat amerikalılar bunu bir seçim manevrası telâkî ettiler. Ve efkârın Ruzvelt'e doğru temayül etmesinde mâni olamadılar.

Almanya, harbin başlangıcından beri Amerika'ya karşı takip ettiği hareket hattiyle Amerika'yı ve amerikalıları anlayamadığını göstermiş operatör. Tıpkı 1914 harbinde imzalanan İtalyan Almanyaya hatalı yolu üzerinde yürümüş ve Ruzvelt'in intihabını temin etmiştir. Wilkie seçilmiş olsaydı, Avrupa harbine karşı başka bir siyaset takip edecek mi idi? Bu meseleyi tartışmaya lüzum yoktur. Şunu söylemek kâfidir ki mihrerler Ruzvelt'in seçilmesine mâni olmaları için Wilkie tarafından Avrupa harbine karşı takip edilecek siyasetin mahiyeti üzerinde durmaya bile lüzum görmiyerek, mihrer devletlerine rağmen, Ruzvelt'i intihap etmişlerdir. Amerika milletinin bu itimadından direktif ve kuvvet alacak olan Cumhurbaşkanından bundan böyle Avrupa harbi tartışmada nasıl bir vaziyet alacağına şüphe edilemez. İşte dün netice-enen seçimin mânası budur.

A. Ş. ESMEER

Tramvay idaresi tekaüt sandığı kuruyor

İstanbul, 6 (Telefonla) — Tramvay idaresi mevcut taavün sandığını bir tekaüt sandığı şekline koymaya karar verdi.

Garbî Makedonya'da yeni zaferlerden sonra

Yunan kıtaları ilerliyorlar

(Başı 1. inci sayfa)

Yunanistana gelen yeni ingiliz subayları

Atina, 6 a.a. — General Gambel Perry'nin kumandası altında bulunan askerî heyete iltihak etmek üzere ingiliz hava kuvvetlerine mensup subayların muvazalatı bildirilmektedir. Yunanistanda bulunan muhtelif milletlere mensup birçok kimseler yunan ordusuna gönüllü yazılmağa tevessül etmişlerdir.

Eski uniformalarını muhafaza eden ve muharebenin ilk safesinde göğüs geren meşhur efzon kıtaatı, günün kahramanlık rekorunu ellerinde tutmaktadırlar. Efzonlar ellerinde sadece tüfek, süngü ve el bombaları bulunduğu halde tanklara dahil hücum ederek çok defa bunları kaçırmaya muvaffak olmuşlardır.

Yunanlılar Görice'yi kuşattılar

Atina, 6 a.a. — Şimal cephesinden gelen son haberlere göre, efzon kıtaları Görice'yi sıkı bir muhasara altına almışlardır.

Yunan genelkurmayı ile münasebeti olan mahfillerde, genelkurmayın hareketi seyrinden tamamen memnun ve mutmain olduğu bildirilmektedir.

İtalyan tayıareleri, dün Korfuyu bombaladılar

Korfu, 6 a.a. — Dün öğleden sonra, italyan tayıareleri Korfu adasını bombardıman etmişlerdir. Birçok ölü vardır.

Atılan 12 bomba bazı binaları tahrip etmiştir.

Sivillerden ölenler ve yaralanmalar

Atina, 6 a.a. — Harbin başladığı tarihten beri hava akınları yüzünden Yunanistan'da 290 kişinin öldüğü ve 680 kişinin yaralandığı resmen bildirilmektedir.

Pire ve Faler'e yapılan hava taarruzu

Atina, 6 a.a. — Dün Pire ve Faler koyu üzerine altı büyük düşman tayıaresi tarafından yapılan bombardımanda iki sivil ölmüş ve altı sivil yaralanmıştır. Dört Yunan avcı tayıaresi düşmanı tahditmiştir. Hıçbir bomba askerî hedefe isabet etmemiştir.

İkinci alarm verildiği vakit hava daftı batıyaların çok şiddetli ateşi duyulmuştur. Alarm 70 dakika sürmüştür.

Bütün gazeteler, askerî hedeflerden uzak bulunan sivil ahalinin italyan tayıareleri tarafından bombardıman edilmesini ve bu tayıarelerin Yunan işaretlerini taşıyarak halkı aldatmasını takbih etmektedir.

Elen gazetelerinin tahminleri

Proya gazetesi italyanların sivil halkın bombardımanından başka hiç bir zafer kazanamadıklarını söylüyor. Messenger d'Athenes gazetesi de, askerî zafer arayan italyanların korku tevliidi için sivil halkı bombardıman ettiklerini, fakat Yunanistan'ın sınırlarında de ingilizlerin sınırları kadar kuvvetli olduğunu yazıyor.

Katimerini gazetesi yunan milletinin zaferine olan imamını tebarüz ettirerek şöyle diyor:

İtalyanlar geçemeyeceklerdir. Yalnız geçemeyecekler değil, fakat biz onların üzerinden geçeceğiz, onları denize atacağız ve Tirana'da bızım ve Arnavut kardaşlarımızın, gıfte kurultuşu âbidesini dikeceğiz.

Estia ve Vradini gazeteleri de aynı meâlde makale yazarak ayrıca italyanların sivil halkı bombardıman etmelerini şiddetle takbih ediyorlar.

Yunanistana sempati ve yardım

Yeni Zelanda Başvekili B. Frazer yunan hükümetine Yeni Zelanda'nın selâm ve takdirlirini yollamıştır.

Yunanistan'a yardım teşkilâtının Kahire subesine, 30.000 ingiliz lirası teberre edilmiştir. İskenderiye'de oturan yunanlılar da 40.000 ingiliz lirasına yakın bir teberrede bulunmuşlardır.

Atina borsası, yabancı borsalara hitaben bir beyanname negrederek mütecavizin alçakça gayri insanî bombardımanlarıyla müteessir olan masrûm halka yardım edilmesini istemiştir.

İtalyada İsviçre gazeteleri sattırılmıyor

Montreux, 6 a.a. — İtalya'da, İsviçre gazetelerinin satışının menedilmesi, İsviçre'de fena bir tesir bırakmıştır. Mene sebep, bu gazetelerin italyanların Yunanistanda ki muvafakiyetsizliğini tebarüz ettirmiş olmalarıdır. İsviçre makamları, İsviçre matbuatının yanlış haber verdiği hakkından ileri sürülen iddiayı tekip etmektedir.

Elçiler memleketlerine dönüyorlar

Belgrad, 6 a.a. — İtalya'nın Atina elçisi ile Atina konsolosu ve 350 italyan tabası hamil olan hususî tren bugün saat 16 da Belgrad'a gelmiş ve bir saat durduktan sonra yoluna devam etmiştir.

Yunanistan'ın Roma elçisi Politis ile 62 yunan tabasını hamil olan hususî tren de saat 13.20 de Belgrad'a gelmiş ve 13.50 de yoluna devam etmiştir.

İki diplomatik tren Belgrad'ın otuz kilometre cenebunda Alaia istasyonunda kar-

Manastır'da mühim maddî hasar da var!

Manastır'ı hangi taraf bombaladı?

(Başı 1 inci sayfa)

dan mamul 3 italyan tayıaresinin Amine-on ve Vevi yunan köylerinin üzerinden uçtukları sonra geri dönerek Manastır istikametinde kaybolduklarını beyan etmiştir.

Berlindeki yugoslav mahfillerine göre

Stokholm, 6 a.a. — Dagens Nyheter'in Berlin muhabirinin bildirdiğine göre, Manastır ve Ohri'yi bombardıman eden tayıarelerin Fiat tipinde olduklarını gördüğü Berlin'de bulunan yugoslav mahfillerince beyan edilmektedir.

Manastır'a muvasala kesildi

Belgrad, 6 a.a. — Manastır'a muvasala kesilmiştir. Bombardıman hâdisesini gözleri ile görenler, dün bir askerî merkez olan Manastır'ı bombardıman eden tayıarelerin italyan işaretini taşıdıklarını emindirdiler. İtalyanların iddiasına göre bu tayıareler yunan işaretini taşımaktadır.

Stefani ajansına göre

Belgrad, 6 a.a. — Stefani bildiriyor: Gazeteler, Manastır'ın bombardımanı hakkındaki resmî tebliği nesretmekte ve umumiyetle bunun ingilizler tarafından yapıldığını zannetmektedir. İtalyan konsolosluk civarına bir kaç bomba düşmüş ise de konsolosluga isabet etmemiştir. Kazina oteli ile tayıare meydanı civarına da bombalar düşmüştür. Tahkikat komisyonunun raporu beklenmektedir.

İtalyanlar kabahati ingilizlere atıyorlar

Roma, 6 a.a. — Stefani ajansı bildiriyor: Cenevi yugoslav şehirlerinden Manastır'a yapılan ve haktan bazılarının ölmesine ve yaralanmasına sebep olan hava bombardımanı hakkında Belgrad'da bir tebliğ nesredilmektedir.

Elimizde bulunan sarîh delillere göre, mütecaviz tayıareler Blenheim tipinde ingiliz tayıareleridir. Tavsiifi için kelime bulunamayacak derecede çirkin bu bombardımanı İtalya'ya atfetmek için ingilizler bir propaganda yapmak teşebbüsünde bulunmuşlardır da bu bir acemice teşebbüs olmuştur. Çünkü ingiliz radyosu verdiği haberi yalnız bir amerikalı gazetecinin şahadetinde istinat etmiştir. Amerikalı gazeteci bu tayıareleri "Fiat Br. 20" tipinde olduklarını teşhis ettiğini iddia etmiştir. "Fiat Br. 20" tipindeki tayıareler iki kompartımanlı tayıarelerdir. Manastır'ı bombardıman eden tayıarelerin ise bir kompartımanı vardır. İtalyan tayıareleri tarafından bombardıman edilen hedefin Filorina olduğunu şüphe bırakmayan bir tarzda isbat eden fotoğraflar italyan makamlarının elindedir. Esasen Florina, göller civarında bulunması sebebiyle vesair noktaların hususiyetleriyle kolayca tanınabilmektedir. Buna, Florina'nın italyanlar tarafından saat 16.30 da halbuki Manastır'dan gelen haberlere göre bu şehrin saat 13.50 de bombardıman edildiğini de ilâve etmek gerekir.

Yugoslav arazisi gene ihlâl edildi

Belgrad, 6 a.a. — D.N.B. ajansı bildiriyor: Yugoslav askerî makamatı tarafından tebliğ edildiğine göre, bu sabah yugoslav hududu üzerinde Prespa gölü mmtakasında iki defa bir yabancı tayıare grupu uçmuştur.

Bugün öğleden itibaren yugoslav avcı tayıareleri Arnavutluk - yugoslav hududu boyunca devriye gezmeye başlamışlardır. Bu avcı tayıareleri yugoslav hududunu ihlâl edecek her tayıareye derhal ateş açacaklardır.

Fransız Akdeniz filosu manevralar yaptı

Cenevre, 6 a.a. — D.N.B. Vichy'den alınan bir habere göre Fransa'nın Akdeniz filosu cenevli Fransa sahilleri açıklarında manevralar yapmıştır. Amiral Darlan, manevraların inkışaf tarzından memnun olduğunu beyan etmiştir.

Halat fiyatları

İstanbul, 6 (Telefonla) — Armatörler birliğinin teşebbüsü üzerine fiyat mürakabe komisyonu halat fiyatlarını tetkik edecektir.

Barut kanun projesi hazırlandı

Gümrük ve İnhisarlar vekâleti yeni bir barut kanun projesi hazırlamıştır. Üzerinde son tetkikler bitmek üzere olan proje önümüzdeki günlerde mütealemleri alınmak üzere alâkalı vekâletlere gönderilecektir.

İngiltere Yunanistana beş milyon sterling gönderdi

Londra, 6 a.a. — Hariciye nezareti tarafından bildirildiğine göre mali yardım hususunda Yunanistan'ın vakti müracaatı üzerine İngiltere hükümeti yunan hükümetinin emrine avans olarak beş milyon ingiliz lirası göndermiştir.

Lord Halifaks diyor ki:

"Yunanistanın dâvası bizim dâvamızdır!,"

İtalyanlar mühlet dolmadan yarım saat önce harbe başladılar

Londra, 6 a.a. — Lord Halifaks Lordlar Kamarasında dünkü beyanati esnasında Yunanistan'a verilen italyan ultiमतому hakkında şunları söylemiştir:

"Yüzüslüğün daha ileri gidebileceğinden şüphe ederim. İtalyan elçisi, yıldırımılık taltimatını almış olmasında iktiza eden askerî noktaları bilmiyordu ve mühletin bitmesinden yarım saat evvel italyanların Arnavutluk hududunda muhasamata açmışlar ve biraz sonra da Atina tayıare meydanı ile Patras limanını bombardımana başlamışlardır. Tek bir duygu olabilir, bu, Metaksas'ın italyan ultiमतomunu reddedişi ve yunan ordularının kahramanca müdafaası karşısındaki en hararetili takdir duygusudur. Büyük Britanya'nın Fransa ile müşterek girişimleri teahhüdünü ifası Fransa'nın vazifesini yapmak üzere ortada bulunmaması yüzünden bitabi daha ziyade müşkülleşmiştir. Büyük Britanya hükümeti elinden gelen her türlü yardımı Yunanistana yapmak fikrindedir. Bu yolda daha şimdiden tedbirler alınmıştır. Ve diğer tedbirler alınmaktadır. Daha sarîh olmağımı bekliyoruz. Şunu söylemem belki kâfidir ki, yunan dâvasını kendi dâvamız gibi tutuyoruz."

Bulgaristanın ve Mısırın vaziyeti

Lord Halifaks Bulgaristan hakkındaki şunları söylemiştir:

"Bulgaristanın hattı hareketinin kendine has bir ehemiyeti vardır. Büyük Britanya hükümeti bulgar vaziyetinin müşkülâtını tamamiyle tahdit eder. Bulgar parlamentosunun açılışında, bütün bulgarların istiklâlini müdafa edeceklerine dair kıralın verdiği teminatı İngiltere hükümeti iyi karşılamıştır."

Lord Halifaks İngiltere ile Mısır arasındaki sıkı münasebetlerden bahsettikten sonra, B. Eden'in Mısır'a yaptığı ziyaret hakkında demiştir ki:

"B. Eden, İngiltere hükümeti namına Mısır hükümetini temin etmiştir ki, Mısır'ın Süveyş kanalının ve Sudan'ın emniyetini muhafaza ve memleket hudutlarında harekâtta bulunan italyan kuvvetlerine münasip bir zamanda taarruz edilerek vurmak için beşeri imkânlardan hiç biri esirgenmeyecektir. B. Eden demiştir ki: Orta Şark'taki kıtaatımız çok faydalı birkaç çarpmada adette çok faik düşmana karşı parlak bir surette temayüz etmişlerdir."

Almanya tarafından yapıldığı söylenen SULH TEKLİFİ

(Başı 1. inci sayfa)

aşağıdaki noktaları ihtiva etmektedir:

1 — İngiltere diğer devletlere ateş olup muhasemat esnasında ısgal ettiği toprakları tahliye etmek şartıyla imparatorluğunu muhafaza edecekler.

2 — Almanya, diğer Avrupa devletleriyle kendi aralarında işleri halledinceye kadar İngiltere krtanın siyasî işlerini müdahale etmeyecekler.

3 — Bütün cephelelerde muhasemat duracak ve bütün kara, hava ve deniz kuvvetleri üstlerine dönecekler.

4 — Almanya, İngiltere ve Amerika arasında on senelik bir ademi tecavüz paketi imzalanacaktır.

5 — Çanakakale boğazı hakkında, buna Süveyş kanalında olduğu gibi, enternas-yonal bir mahiyet vermek üzere bilâhare müzakereler yapılacaktır.

Royter'in diplomatik muharriri şunu yazmaktadır:

Almanya tarafından yapıldığı iddia edilen bu tekliflere dair Londra'nın salâhiyetli mahfillerinde hiç bir şey bilinmiyor. Son günlerde buna benzer haberler muhtelif kaynaklardan çıkmıştır. Hatırladıkları ki, harbin başından beri bu gibi "sulh taarruzları" sayıları zaman zaman dolasmıştır. Müstakbel kurbanlarına ademi tecavüz paktları teklif etmek B. Hitler'in muttas usulüdür.

Şimdiki teklif de - eğer hakikaten yapılmışsa - fazla olarak Amerika Reisi-cümhur intihabı üzerinde müessir olmayı istihdad etmektedir.

İrak parlâmentosu açıldı

Bağdat, 6 a.a. — Irak kıralı naibi Emir Abdüllillah, meclisînin açılışı münasebetiyle söylediği kısa nutukta, "müttefikimiz ingiltere ve sair dost devletlerle olan münasebetlerimiz karşılıklı işbirliği esası üzerinde devam etmektedir, demis ve hall hazırın nazik şartları altında memleketin ehemiyeti bakımından hükümetin üstline aldığı vazifelerin ifasında milletten gördüğü müzaheretini övmüştür.

HARBE DAİR

Yunan harbi ve Manastır bombardımanı

Harp teşebbüsü

Yunanlılar harp teşebbüsünü doğrudan doğruya ellerine almış bulunuyorlar. Göya bundan dokuz gün evvel, gece yarısı, sanki Roma'daki yunan elçisi İtalyan Başvekili Musolini'yi yukanan uyandırmış da ultiमतom vermiştir; taarruza geçen büyük italyan imparatorluğu değil de, küçücük, 6 milyonluk yunanlılardır. Göya yunanlılar, İtalya'dan askerî üsler istemişlerdir; göya onlar bu üsleri kuvvetleriyle elde etmeğe karar vermişlerdir. Her şey işte yunanlılar lehine inkışaf etmektedir. Bu da gösteriyor ki, harpte tanktan tayıyareden, top-tan evel gelen en mühim unsur milli birlik ve immandır. Küçücük Yunanistan, istahası geniş büyük file karşı giriştiği cidalı muvaffakiyetle devam ettirmektedir.

Askerî vaziyet

Askerî vaziyet dün de yunanlıların lehine inkışaf etmiştir. Yunanlılar şimal mmtakasında Arnavutluk topraklarında Görice istikametinde ilerlemektedirler. Mühim bir sevkulceş merkezi ve hava üssü olan Görice şimdi efzonların top ateşi altındadır. Süngü, tankı defetmeğe başlamıştır. Dünkü italyan tebliği de bunun açık bir surette kabul etmektedir. Filhakika italyan tebliği okunduğu zaman, fuastlerin buralarda birçok muvaffakiyet kazandıkları şüphesi uyanabilir. İtalyanlar, şunu yapmışlar, bunu yapmışlar, şöyle imha etmişler, böyle imha etmişlerdir. Fakat hakikatte tebliğin tayin ettiği coğrafî mevkileri harita üzerine vurduğumuz zaman harbin Arnavutluk topraklarında cereyan ettiği ni katiyetle görebiliriz. Çünkü italyanlar Prespa gölünün cenebunda yapılan harekâtın bahsetmektedirler.

Cephele

Mevcut haberlere göre hudut-taki çarpışmalar şimdiye kadar iki mmtakaya inhisar etmiştir. Bunlardan birisi cenepta Korfu adasının şarkındaki sahil mmtakası, diğeri şimalde Yugoslavya - Arnavutluk - Yunan hududundaki Prespa gölü mmtakasıdır. İtalyanlar evelâ sahil mmtakasında ilerlemek istemişlerdir. Çünkü burası nispeten düzdür ve motörli kuvvetlerin yürümesine müsaittir. İtalyanlar buradan iki fırka ile hücum etmişler ve hattâ bir rivayete göre 45 kilometre ilerlemişlerdir. Fakat rakam başka, harita gene başkadır. 45 kilometre, Preveze'den de aşağı düşer. Halbuki italyan tebliğleri Kalamas deresinden bahsetmektedirler. Bu dere ise, Arnavutluk hududuna 4-5 kilometre mesafededir. İtalyanlar italyanlar, burada hücumlarını tekiş etmekle, şimalde bulunan yunan kuvvetlerinin ceneba nakledileceği zehabına kapılmışlardır. Bu sayede birdenbire şimalden yani dağılık mmtakadan hücum edecekler ve Florina istikametinde ilerliyeceklerdir.

Şimaldeki kuvvetler

Fakat yunan genelkurmayı daha derbin davranmıştır.

Şimaldeki kuvvetlerin azaltmak şöyle dursun bilâkis takviye etmiştir. Çünkü cenepta sahil boyunca yapılan ilerlemeleri nihayet deniz kuvvetleri vasıtasıyla durdurmak da kabilirdi. Nitekim hâdiseler bu şekilde cereyan etmiş, küçücük bir yunan filosu, bir kulak şeklinde olan Korfu adasının memesi hizasından italyan kuvvetlerini bir saatten fazla bombardımana tâbi tutmuş ve yürüyüşü durdurmuştur. Buradaki harbe iştirak etmek gâflitini gösteren italyan harp gemilerinden biri yana yana kaçmıştır. Diğer taraftan şimaldeki yunan askerleri de Arnavutluk topraklarında harbi tercih etmişler ve ilerlemeğe başlamışlardır. İşte bu vaziyette şimdiki harp, kahramanların ve yurtlarını müdafaaya azmetmiş olanların lehine inkışaf etmektedir.

Manastır bombardımanı

Hâdiseler bu şekilde iken dün birdenbire Yugoslavya'nın Manastır şehrinin hüviyeti meçhul bazı tayıareler tarafından

İtalyan - Alman - Japon ittifakından sonra

Rus - Japon münasebetleri

Lyon, 6. a.a. — Japonyanın yeni Moskova büyük elçisi Tatekavanın Molotofa son temaslarını mevzu bahis eden Temps gazetesi, rus - Japon mukarenetini tetkik ederek diyor ki :

"Bu mukarenet teressüm etmeye başlamıştır. Japonya, Sovyetler aleyhine mütecaviz antikomintern paktını bir taraftan Sovyetler Birliği ile Almanya ve diğer taraftan da İtalya ve Sovyetler Birliği onlaşmalarını müteessir etmeyecek bir italyan - alman - japon ittifak müahedesine kalbettiştir.

Bu üçler paktının tahakkuk ettirildiği şartlara binaen, bu pakt, rus - japon münasebetlerinin de bu yeni şartlara uydurulmasını icabettirmektedir. İşte, Molotofla Tatekavanın yapmak istedikleri budur."

bombardıman edildiği haberi gelmiştir. İnsan telgrafta "hüviyeti meçhul" tâtirini görünce, bundan bir müddet evel, Tinos adasındaki hazreti Meryem yortusu esnasında gene "hüviyeti meçhul" bir denizaltının Hellis yunan harp gemisini batırdığını hatırlamadan yapamıyor. Çünkü o zamandan beri "hüviyeti meçhul" tâtiri italyanlara alem olmuştur. Nitekim Manastır bombardımanının da bu tarzda hüviyeti meçhuller tarafından yapıldığı söylenmektedir. Fakat italyanlar, daha henüz yunanlılarla baş edemez bir yürekte olduklarına göre, Yugoslavya'yı ne demeye işin içine karıştırıyorlar? İşte öyle bir sual ki bunun cevabı da meçhul kalabilir.

Gayeleri nedir !

İtalyanların Manastır bombardımanı ile, gene Hellis kruvazörünün batırılmasında olduğu gibi kabahati, ingilizlerin üzerine atmak ve yugoslavları ingilizler aleyhine kıskırtmak istedikleri zannolunabilir. Nitekim daha Yugoslavya'nın tahkikat yapmakla meşgul olduğu bir meseleyi Stefani ajansı Roma'da halletmiştir. Bu hüviyeti meçhul tayıareler, Stefani'ye göre Blenheim ingiliz tayıareleridir! Diğer taraftan, Yugoslavya da bir tehdit altında bırakılmak, istenebilir. Ve yahut, Yugoslavya tarafından yunanlılara bir yardım yapıldığı iddia olunabilir. Manastır bombardımanı hakkında daha bunun gibi birçok sualler cevaplar, ve ihtimaller hatıra gelebilir.

Alman yardımı

Fakat Manastır bombardımanının sebebi hakkındaki bütün ihtimallerin arasında varit görülebileni şu da olabilir: İtalyanlar, şimdiye kadar Bulgaristan yoluyla bir alman yardımı beklemişlerdir. Hattâ bu maksatla bundan birkaç gün evvel, Londra bombardımanlarına italyan tayıarelerinin iştirak ettikleri ilan edilmiş bu sayede Almanya'nın İtalya'ya yapacağı yardımlar mâzur gösterilmek istenmiştir. Fakat Almanya, italyan - yunan harbine müdahale etmemektedir. Bunun bir sebebi de eğer Almanya harpte galip çıkarsa, İtalya'ya fazla bir şey kapırmamak, ve nihayet "sen ne yaptın ki, ne istiyorsun?" diye bilmektir. Sonra alman müdahalesini icabettirecek bir sebep ortaya çıkmamıştır. Meselâ ingilizler, alman ısgalı altında bulunan rumen petrol sahalarını bombardıman etmekte muhterif davranmışlardır. Belki bundan dolayıdır ki, İtalya, Yugoslavya tatriyle yapılabilecek bir alman yardımını bu bombardımanlar vasıtasıyla kolaylaştırmak çarelerini aramıştır.

Neticce

Sözlerimizi hulâsa edelim: İtalyanların Manastır bombardımanı ile elde etmek istedikleri gayeler de boşuna çıkmıştır. Harp şimdi yunanlıların lehine inkışaf etmektedir. İtalyanlar, Yunanistan'ın bir blöfle ele geçirecek ingilizlere karşı üsler elde etmek sevdasında olan bugün, ingilizler o üslere malik bulunmaktadırlar. Daha ingiliz yardım müessir bir hal almadan yunanlılar kendi vasıtalarıyla İtalyanlara karşı tefevvük elde etmişlerdir. İngilizler Girit'te adamakıllı yerleştikten sonra italyanlar çizmenin taban kısmının ingiliz tayıareleri tarafından nasıl yakılacağını uzun uzun düşünseler yeridir. Politik hatayı askerî hatalar, askerî hatayı politik hatalar takip etmeğe başlamıştır. Hâdiselerin inkışaf tarzını seyrederken italyanların ne vaziyete gireceklerini daha iyi görebileceğimizi zannettirecek sebepler vardır.

Mümtaz Faik FENİK

Aile mefhumu üzerinde çok duralım

B. Refik İnce Ankara radyosunda bu mevzu üzerinde bir konuşma yaptı

Hukuk İlmini Yayıma Kurumu, bir kaç senedenberi yaptığı hizmetler cümlesinden olarak radyo konuşmalarına başlamıştır. İlk konuşmayı evvelki gece, Hukuk İlmini Yayıma Kurumu Reisi ve Manisa Mebusu B. Refik İnce yapmıştır. Bu konuşmanın etrafı bir hülâsası okuyucularımıza veriyoruz:

Sayın dinleyiciler, İsmi ve çalışmalarını gerek radyo, gerek gazeteler ve eserleri vasıtasıyla öğrenmişsinizdir. Hukuk İlmini Yayıma Kurumu bu sene de Kurumun yayımlanıyor. Ve size, her vatandaşın umumi malumatını artıracak hasbillerde bulunmak vazifesini yapmaya bugünden itibaren girmektedir. Her salı günü saat 21.30 da kiymetli takdimlerimize de mazhar olacak muhtelif meslekleri arkadaşları birer çeyrek dinlemek iktidarı bulursanız, simalarımızda hasıl olacak memnuniyet izleri, kurumumuzun daha ziyade çalışmasını ve uğramasına gıda bir teşvik vesilesi olacaktır.

Size yirmi hasbillerde bulunacağız. Biz bu hasbilleri iki esaslı mevzu etrafında topladık. Birisi (Aile), diğeri (Vatandaşın devletle karşı vazifeleri). Bu iki mevzudan birincisinin ta hilkatî âlemlerini muhafaza etmekte olduğu ehemiyeti, ikincisinin bilhassa bugünkü dünya badiyeleri içinde her vatandaşın kafasına ve ruhuna nakşedilmesi lâzım gelen tesirini ve zahâcet görülmüştür. Bu mevzu üzerinde sizlere muhatap olacak konferanslara şimdiden kurum namına teşekkür borcunu öderim.

Aziz dinleyiciler,

Bugünkü hasbillerimizin derinliği, Aile mefhumu üzerinde çok duralım (Evet, insan denen mahlûk meydana gelmesine, yaşamasına hissiyet ve ferah sahibi olmasına ve devlet teşkil etmesine ve nihayet ebedileşmesine hep bu (aile fikri) ve (aile teşekkülü) sebep olmuştur.

Aile: hayatın kaynağı, saadatin tecellî sahasıdır. Aile, insana insanlığını hissettiren tabii ve cihilli bir insanlığın doğurduğu mülkesidir. Her tesiste olduğu gibi onun da kendine göre kuruluş, yaşayış, ölümlü tarzları ve kanunları vardır.

Aile, her erkek ile bir kadını kurduğu bir bina dır ki temelini evlâ iki tarafın mülk terek hüsnünîyeti yani ahlâk; çatısını da gene iki tarafın müsterek ve vefâlı düşünceleri ve yaşayışları teşkil eder. Onun için bir evlenme, her şeyden evvel karşılıklı dileklerin birliğinde kendî kuvvetini bulur. Erkek kadını güzelliğine, malına, kadını da erkeğin mevkî ve malına göz dikerek idare eder. Kefâat yani kari ve kocanın birbirine küfür olmasın gartı neden eskidenberi içtimat ve hukukî âlemden yer almıştır? Bir âlimin yanına dünya güzeli bir cahilli, bir zengin yanına hayata görgüzlüklükten yıpranmış bir anormali getiriniz ve yahut duyguları birbirine uymayan iki gayri mütecanis, hayatı görlüş ve anlayış yekdiğerine aykırı bir kadını erkeği birleştiriniz, bunların husule getireceği ahenksizliği derinhal canlandırmak olursunuz.

İnsanlarda hukuk fikri yokken bile içtimat bir zaruret neticesi olarak evlenirler. Onunla bu kefaet gartı bu ahenksizliğin arasında geçmek için konmamış midir? Aile fertlerden doğar ve fakat aynı zamanda fertleri de doğurur. Fertler ölürlü, fakat aileler, fertleri ezelden, ebediyete isal rolünü ifa eder. Biz Türklerde (iki el bir baş için) derler. Aynı velayet (bir kadın, bir erkek, bir aile olmak içindir) sekiline sokamaz mıyız?

Aile kurmak ve evlât sahibi olmak ihtiyacı tabii ihtiyacıların başındadır. (Ben evlenmek istiyorum, yahut evlenmiyeceğim) diyenlere hilkat garibesi demekten maada bir şey elimizden gelmez. Bugünkü yaşamamız, dükkân ana ve babasının aile kurmasından hasıl olduğunu inkâr edecek kadar insan ihtiyacı karşılayamaz. Evlenme ancak ihtiyacı nefret sillesi savırmak lâzımdır.

Biz çok insanları biliriz ki, ya gençliğinin, ya refahının verdiği kuvvete itimatla hayatı yalnız her türlü zevklerini tatminden ibaret tutarak türlü emişken geçirdikleri hayatın acılarından ve temassürlerini kırkımdan sonra evlendikleri zaman tatmınlar ve mazide itikâf ettikleri bu günün cezasını çektiklerini ve çekeklerini tirat etmişlerdir.

Her tabii hâdisenin kendine göre kanunları ve kanunları da bir icra ve tatbik kanunları vardır. Akıllı ve niçin doğduğunu idrak eden insanlar o zamanı geçirmeye çalışırlar.

Bazı gençlerin kazanç ve maaşlarının kifayetsizliği vesile ittihaaz ederek evlenme kararı vermediklerini görmekle azap duyuyoruz. Onlara şöyle bir akıl vermekle iktifa edeceğiz: aile kurmada, evlenmede öyle hakiki bir tasarruf mümdemiyir ki, bugün kazandığı da kâfi gelmiyecek ve kâfi gelmemesi de bekârlığın tevli ettiği sefaattan doğan paralar, evlendikten sonra kâfi gelmektedir. Eğer dün her evlenen, evlendigi zamanki şartları ve düşünceleri mikyas ittihaaz ile onlar gibi düşünceler evlenmemiş olsaydı, bugün çok ailelerden eser kalmazdı. Bugünün vaziyetini, istikbalin her şeyi vâdeden genişletmesi esas tutmak, âtiden ümitvar olmamak değildir. İstikbalden ümidini kesen böyle insanlar için esasen hayatın mânâsı yoktur.

Türkün tevekkel ve fakat hesabı bir tevekkel mânâsını taşıyan hesap bir darbu meseli vardır. Kari ve güzel rizikârlarıyla beraber gelirler... Ne kadar doğru ideal! Birçok insanlar biliriz ki, tek başına yaşamak zorluğundan sıkıyet ederken, tabiatın ve ihtiyacın sevk ve ilcâsıyla evlenmiş, çocuk sahibi olmuş ve arkasından da (Yarabbi şükür) demeye başlamıştır. Bu (şükür) de hayatın yürüyüşünde mesafe kazanmanın, aile kurmanın büyük mükâfatı zevki mümdemiyir.

Aile, müsterek ve ahenkî hayatın aynasıdır. Bir ailenin erkeği de, kadını da her şeyden evvel birleşmeleriyle meydana gelen birliğin çok sadık ve vefâlı âzâsı olması lâzımdır.

Saadet, herkesin ölçüsüne göre tarif edilen bir hulyadır. O, gelir, geçer tutulur, kaçar, ümit edilir bulunmaz; arkasından koşullar tutulmaz, tuttum diyenlerin avcunda görülmüş, kaçtı denir, yanımızda bulunur.

Gündelik tam (saadet) ile ifade ederken, ümit ettiği (1000) lira yerine (900) lira kazananın hayatı talihsizlik tasvir olur. Fakat, bence saadatin müsterek bir temsil ve tecellî sahası vardır, aşağı yukarı,

herkes için muayyen bir ölçü olarak kullanılabilir: o da bir aile sahibi olmakta. Yekdiğerleriyle arzılayarak, birbirlerinin derhterine zevklerine ortak olan, bir değerin destekliğini yapan bir aile muhtidinde daima saadet havası eser. Aksinde ise zehir. Onun içindir ki, bir ev, haline göre ya cennet, ya cehennem, diye tasvir olunur. İşte nasıl yapmalı da her evde saadet havasını estirmeli? Üzerinde bütün insanların ayrı ayrı düşündüğü ve çaresini aradığı bu mevzuun bir kalde ile ifadesini imkân yoktur. Fakat bu imkânı esaslarını koymak da kabildir. O esasları şöylece sayırmak faydalı olur.

1 — Daimiğini istediğimiz bir ailede kadın kadının, erkek erkeğin bilmediği tabiatın ve içtimatın mütadale edilmediği. Dikkat ediniz, kadın asla, kendi tabiatına benzeyen erkekte hoşlanmaz. Bir erkek de, kadının kendi işine müdahalelerinden azamî surette rahatsız olur.

2 — Her iki vücudun birbirine, haysiyetine hürmeti bilhassa candan olmalı, karısının yanında ve bir cemiyet içinde başkasının güzelliğinden bahsedecek kadar züppeliktin cemiyet haysiyetini korumalı.

3 — Kadın asla ihmal edilmemeli. Sevginin her türlü zahmetine katlanan kadını, kendine ortak kabul edemez bir hilkattir. Kadın arandığını, sevildiğini, tutulduğunu bildiği nisbette erkeğine, ailesine bağlıdır.

4 — Kadın da, erkeğin bilhassa takatinden fazla masrafa sevktememeli. Erkek için en büyük zevk evine, barına erzak taşımak ve bunun ailede husule getirdiği zevke şahit olmaktır. Gündük nafaakasını ıstırahın taşıyan bir erkeğe, kudreti olmadığını bildiği halde bir balp elbisesi sipariş etmek o erkeğin değil, aile birliğinin temeline vurulmuş kuvvetli bir kazma tesiri yapar.

5 — Her aile behemehal çocuk sahibi olmalı. İnsan nasıl tabiatın tesiriyle evlenerek müsterek hayat zevkini tadıyorsa, kendinden sonra gelen ve kendisini ebedileştiren çocuklara sahip olmasında yadeceliğini görmek bahtıyarlığına ulaşır. Ne bedbaht ve ne esefe lâyık zihniyet sahibidir o insanlar ki, evlendikleri halde çocuk istemezler? Çocuk bir evin haysiyeti, aile birliğinin perçini ana ve baba neyatını ıstıbalıdır. Bir an için içtimat hayatının (çocukları düşünme) vazifesini kaldırınız, begeriyetli zevkiz ve neşesiz bir sürü halinde görürsünüz.

6 — Her aile, kendisini devlet ve milletten esash bir uzuv tutmak için emeli ve ondaki inhitatı, inhidamı, teşevvüşü netice itibariyle devletin inhitatı, inhidamı, teşevvüşü telâkî edecek kadar yüksek ve millî bir mefkûre tasavvur etmelidir. Esasen medenî kanunların aile hukukuna müdahalesinin esbabı mucibini bu teşkil etmez mi?

Bütün bu saydıklarımıza işleve edilecek daha çok şeyler bulunabilir. Fakat bir defa kafasından (aile fikri) ve (aile muhabbeti) yerleşen insanlar için bu müesseseyi yaratma kanununun bir noktada toplamak da kabildir: ahlâk.

Her iyi işin nazımını yapan bu düstur, herkesin vicdanından doğar. Vicdanı sedasını iyi dinlemesini bilenler, kadın olsun, erkek olsun, kurulan yuvanın yaşamaya neye mütevakıf olduğunu çok iyi bilirler. Başkalarını birçok mazeretlerle aldatmış olsalar bile, kendilerini aldatamazlar. Onun içindir ki, aile içine yerleştirilmesi lâzım em mukaddes âkidelere başında vicdanlarımızdan doğan ahlâk kanunları, ecdadımızdan tevaris ettiğimiz ahlâk düsturları ve içtimat temâmler bulunmalıdır.

Hayatta hiç bir kanun, yalnız kendiliğinden hiç bir derdin devası olmaz. Hasta bir aile birliğinin tedavî için gösterilen kanun reçeteleri zaruret halinde en son müvacaat edilen vazimalardır. Marifet; aile muvazaatı enlisin bozmalardır ve onu yaşayarak, erkeklilik ve kadınlık faziletini karşılıklı göstermektedir. Bu kadar mübarek bir aile ocagının nesredeceği dumanlarda hayat vardır, millet vardır, devlet vardır, nihayet insanlık vardır. Bu ocaga yaşatmak karinesine bakınız. Kanunu Medenîmiz ne vezir bir surette ifade etmiştir:

(Kari ve kocaya yekdiğerine karşı aile birliğinin saadeti mütehiden temin ve çocukların iğâ ve terbiyesine beraberce ihtimam etmek hususlarını iltizam etmiş olurlar. Kari ve kocası birbirine sadakat ve müzaheretle mükelleftir).

Ne mutlu o kari ve kocaya ki, kadınlara ahlâkî rehber ittihaaz ederek, o saadeti bulmuş olurlar. İşte bu buun içindir ki, (aile mefhumu üzerinde çok duralım) diyoruz.

Sergiyi gezerken

Güneşimize ne oldu?

Vedat Nedim TÖR

İkinci devlet resim sergisini dolaşırken bir şeyi yadırgadım: Güneşsizlik.

Tıbca bir telmih yapmak caizse, bu sergiye fakrûdeme müptelâ denebilir.

Güneşten ışı ışıl yanan Türkiye'ni nerede? Renklerin cümbüş yaptığı yurdumuzu ne oldu? Işıkların âyini benzeri fıkırdıyan topraklar, gökleri, denizler neden, sanki sözleşmiş gibi, hep böyle kasvetli küllü rengine, karanlık maviye, hasta sarıya bulanmış?

İnsan, bu sergiden çıkarken, Göhte gibi bağıracakı geliyor: Amanın dostları! Daha çok ışık!

Yozgat orta okul çocuklarının bir hafta aralıksız sergileri ile bu üstad sergisinde evrenin ne büyük tezatları vardı. Onda, renk kıyameti, ışık düğünü. Bunda, renk nekesliği, ışık kıtlığı. Onda, çocuğun sıhatli neşesi, göz kamastırıcı nikhlinliği. Bunda, şehirlinin mariz somurtkanlığı, uyusuk bezginliği.

Ressamlarımıza Yozgatlı çocukların şimdi İstanbulda gelen sergilerini bir kuvvet şurubu gibi, bir ruh enjeksiyonu gibi tavsiye ederim.

Fakat bütün bunlar, "güzel" in tekevvinüne mâni değildir: Güneşsiz ve renksiz de "güzel" yaratılabilir. Nitekim, Halil Dikmen'in Giresun'dan getirdiği manzaralar halâ gözle rimde tuttuyor.

Ve sadece renkli olmanın sanatı, seri yaratmak için kâfi gelmiyeceğini isbat eden eserler de yok değildi. Yalnız Turgud'un renkli ve hareketli "bayram yeri" hakikaten bir sanat bayramı!

Neden bu böyle? diye düşündüm. Ve kendi aklımla bir izah da buldum gibi. Yanılmış olabilirim. Fakat düşün düğümü açta vuracağım: Güzel natlar Akademisi profesörlerinden üstat Leopold Levi'nin eserlerindeki renk manzumesi, ışık skalası gayri şukuri olarak ressamlarımız arasında "moda" olmuştur.

Bir fransız ressamı, ille şimdi içinde bulunduğumuz ruh hâletinin tazyiki ile, renkliliği inkâr edebilir, güneşten nefret edebilir. Fakat bizim ressamlarımız?

Köy kadın gezici kurslarına öğretilen yetistiriliyor

Maarif Vekâleti köy kadın gezici kurslarında istihdam olunmuş üzere enstitülerce seçilen 10 enstitü mezunu bir ay müddetle İstanbul Beyoğlu akşam kız sanat mektebinde biçki ve dikiş stajyerliği yapmalarını kararlaştırmıştır. Seçilen talebeler Bn. Bn. Behire Esişen, Muzaffer Özçalış, Vuslat Altındağ, Sabiha Erdoğan Hatice Ersan, Fatma Soğuksu, Leman Falay, Rebba Benlerli, Mesrur Yumlu, Şefika Aybar'dır.

— 141 —

Sınırdaki orduya kışlık hediyeler

Yardımcı Cemiyetinin güzel teşebbüsü

Sayın Bayan İnönü'nün yüksek himayelerine mazhar bulunan, Ankara Yardım Sevenler Cemiyeti, aziz vatandaşın Bekçileri Kahraman askerlerimize kış hediyeleri tertibi işini teşkilâtlandırma başlamıştır.

Kışın baş ve kulakları koruyacak başlıklar örülmesi işi için mektepli nuyordılar. Diğer taraftan cemiyet semt semt birer sual varakası yolluyarak, ev kadınlarımızdan yardım istemiştir ve şu sualleri sormuştur:

"Aşağıda yazılı yardım şekillerinden hangisini tercih edeceğinizi hissasına işaret etmenizi rica ederiz:

1 — Gösterilecek nümune göre pamuklu biçer misiniz? 2 — Pamuklarını döşer misiniz? 3 — Pamuklarını diker misiniz ve kaç tane dikersiniz? 4 — Tercih edeceğimiz işi evinizde mi yoksa cemiyetimizin göstereceği bir yerde mi yaparsınız? 5 — Bu iş için haftanın hangi günlerini ve saatlerini tercih edersiniz? 6 — Bedenen çalışmaya sıhatiniz ve vaktiniz müsait değilse kaç pamuklu teberri edebilirsiniz?

Malzemetlerimiz tedarik etmeye istersiniz?

Behar pamuklu; dikisi sizin tarafınızdan olmak üzere 115 kuruş, dikilmek üzere cemiyetimize bırakıldığı takdirde 140 kuruş olur.

Teberri edilecek olan pamukluların dikişleri asker ailelerine diktirileceğinden bu suretle de ikinci bir yardım yapılmış olacaktır.

Bu suallerimize açık adresinizle birlikte derhal cevap vermenizi ve ikincitesinin 9 uncu cumartesi günü saat 10 da Çocuk Esirgeme Kurumuna teşrinizi sonsuz saygılarımızla dileriz.

Askerlerimize hediyeler göndermek için

Yardım sevenler cemiyeti bir yemek tertip etti

Sayın Bayan İnönü'nün yüksek himayelerine mazhar bulunan, Yardım Sevenler Cemiyeti, haslatını kahraman askerlerimize hediyeler göndermeye tahsis etmek maksadiyle bir yemek tertip etmiştir. Cemiyetin bu yemeği, İkincitesinin 12 inci salı akşamı 21 de Ankara'da verilecektir. Bu yemeğe iştirak etmek isteyen sayın vatandaşlarımız, bilet karnelelerini Ankarapalastan, Yenışehir eczanesinden, Hasan ekiz deposundan talep edebileceklerdir. Bir yemek karanesi üç buçuk liradır.

RADYO

T Ü R K İ Y E	
(Radyo Difüzyon Postaları)	
TÜRKİYE	ANKARA
Radyosu	Radyosu
— Dalga Uzunluğu —	
1648 m.	182 Kcs./120 Kw.
31.7 m.	9465 Kcs./ 20 Kw. T. A. E.
1947 m.	15195 Kcs./ 20 Kw. T. A. E.
PERŞEMBE : 7. 11. 940	
8.00	Program ve memleket saat ayarı,
8.03	Müzik : Hafif program (Pl.),
8.15	Ajans haberleri,
8.30	Müzik : Programın devamı (Pl.),
8.50/9.00	Ev kadını : Muhtelif işleri (Güneş kalmak ister misiniz ?)
12.30	Program ve memleket saat ayarı,
12.33	Müzik : Türkçe filmlerden şarkılar
12.50	Ajans haberleri,
13.05	Müzik : Muhtelif türküler,
13.20/14.00	Müzik : Karışık program (Pl.),
18.00	Program ve memleket saat ayarı,
18.03	Müzik : Radyo caz orkestrası (İbrahim Özgür idaresinde)
18.40	Müzik : İnce saz.
19.15	Müzik : Cenebu Amerika habaları (Pl.),
19.30	Memleket saat ayarı, ve Ajans haberleri,
19.45	Müzik : Fasıl heyeti - karışık program,
20.15	Radyo Gazetesi,
20.45	Müzik : Liedler - Bedriye Tüzün tarafından,
21.00	Müzik : Dinleyici istekleri,
21.30	Konuşma (Şihat saati),
21.45	Müzik : Radyo orkestrası (Şef H. Ferit Alnar),
1— J. S. Bach : İki Piano için konçerto, do major, Solistler : Ferhunde ve Ulvi Erkin,	
2— G. Bizet : Do major senfoninin Andantesi,	
3— H. Berlioz : Benvenuto Cellini Uvertürü,	
22.30	Memleket saat ayarı, Ajans haberleri; ziraat, eşham - tahvilât, kambyo - nukut borsası (Fiyat),
22.45	Müzik : Dans müziği (Pl.),
23.25/23.30	Yarınki program ve Kapanış.

Kati alâka

Sayın müşterilerimizin nazarı dikkatnize Magazamızda muhasebe olarak çalışmakta olan Ziya Berkhan 31. 10. 940 tarihinden itibaren mağazamızdan ilişik kesilmiştir. Muhterem müşterilerimize bildiririz.

Hağazı Kardeşler Mobilya
Magazası 4430

BUGÜN

ULUS Sinemasında

Mevsimin en yüksek fransız filmi

Hakikatı arıyan adam

Derin bir aşk, gizli bir ıstırap, sonsuz bir hakikat kaynağı olan bu süper film, hakiki bir ömrün romanıdır.

ARTİSTLER : RAIMU — Jacqueline Delubac

Yvette Lebon

Ayrıca: SWING DANSLARI

Seanslar: 14.30 - 16.30 - 18.30 ve 21 de

Gece numaralarımızı hemen kapatınız

Telefon: 6294

Yazan : MIHALY FÖLDİ Türkçeye çeviren : F. ZAHİR TÖRÜMKUNEY

— 141 —

— Haksız yere itham ediyorsun Gizella. Niçin beni anlamak istemiyorsun ?

— Anlıyorum Vilmoş, çok iyi anlıyorum. Bizlere ne kadar kıymet verdiğini bundan daha güzel gösterebilecek bir misal tasavvur edemiyorum.

— Gizella, rica ederim çocukluğuna bırak.

— Ben de sana, rica ediyorum, bu meselenin münakaşasını yapmıyım. Çünkü; vaziyetini tevli götürecek tarafını göremiyorum.

— Pekâlâ, mademki böyle düşünmekte ısrar ediyorsun, ben de susuyorum...

Gizella, bena kalktı. Bu uzun saçlı, müstehzi gülüşlü, solgun benizli adamın yüzüne korku ve nefretle baktı. Asabına hakim olmağa çalıştı. Boğuk bir sesle :

— Bu akşam çok yorgunum Vilmoş, dedi. Artık uyuyalım. Haydi allah rahatlık versin.

Vilmoş, elini uzatıp karısının elini tuttu. Gizella, bu temastan ürperdi. Süratle elini çekti. Kocasının üstünü örttü. Kendisi de karşılıkta karyolaya uzandı. Baş ucundaki düğmeyi gevirdi. Elektriği söndürdü.

XVIII.

Gizella, uykusuz ve buhranlı geçen geceden sonra yorgun ve sinirli bir hâlde yatağından kalktı. Derin bir uykuya dalmış bulunan Vilmoş'u da uyandırdı. Kalkıp, hazırlanmasını, işine geçiyeceğini söyledi. Vilmoş, itiraz etti. Halledilmesi icap eden bir çok acele iş olduğundan ve bir kaç gün için vazifeye gideceğinden dolayı :

demiyeceğinden bahsederek, Budapeştede bulunduğunu matbaada kimseye söylememesini sıkı sıkı tenbih etti. Gizella, gitti. Kocasının dönmüş olduğunu hiç kimsesi bilmedi. Öğleye kadın büyük bir asi-biyet içinde çalıştı. Öğle yemeğinde Vilmoş'u evde bulamadı. Akşam da geç vakitlere kadar bekledi. Meraktan çıldırıyor gibiydi. Nihayet çocuklarını karınlarını doyurup yatmıştı. Saat ilerliyor, vakit geçiyor. Gizella, beklemekten usanmış ve henüz yatağına uzanmıştı ki; sokak kapısının açıldığını duydu. Hemen baş ucundaki duymeyi çevirerek elektrikli yaktı. Yatağın içinde oturdu. Vilmoş içeri girdi. Çok asabi görünüyordu. Genç kadın sordu :

— Bu saatlere kadar nerede kaldın ?

— Arkadaşlarla gayet çetin münakaşalar yaptım. Sıra gelince hepsini anlattım.

Gizella, sesini çıkarmadı. Arkasını dönüp yattı. Senelerce süren bir ayrılıktan sonra evine, karısına kavuşan bir adamın bu tarzda hareketine hayret ediyordu.

Aradan günler geçiyor, Vilmoş, karısına hiç bir şey anlatmıyordu. Gece yarısından evle evine dönmüyor, evde bulunduğu zamanlar da kimseyle meşgul olmuyor, odasında çikilerek durmadan bir şeyler yazıyor, paket paket getirdiği gazeteleri, kitapları okuyordu. Gizella, şimdi eski Vilmoş'u arıyordu. Bir sürü mânasız hareketlerine rağmen, o, bu adamın yanında neşeli, sevimli bir insan kalıyordu. Şimdi, onun yerine

tereddütlere içinde kıvrılan etrafına daima şüpheli gözlerle bakan, asabiyetten dudakları kısılan, buruşuk alniyle masasının üstüne eğilip saatlerce didinen, zihninde kurduğu meşgul projelerin esiri haline gelen bir erkek kaim olmuştu. Bu suratıslığın sebebi neydi? Bu asabiyet nereden geliyordu? İnsan kudretinin levkinde bir enerji istiyen, fakat hiç bir fayda ve varidat temin etmeyen bu iş neydi?... Bu kadar çalışmasına rağmen en basit ihtiyaçlarını karşılayabilmek için karısından para istiyordu. Eskiden iktidarsızlığına düşkün olan ve karısının para sarfetmesine tahammül edemediğini söyleyen Vilmoş, şimdi karısının çalışarak kendisini beslemesini âdetâ tabii görüyordu. Esaretten döndüğü gündenberi evin masrafına beş para ile dahi iştirak etmemişti. Bu nasıl işti böyle? Bu vaziyet bundan sonra hep böyle mi devam edecekti ?

Bir akşam dayanmadı. Kocasına ihtiar etti :

— Vilmoş, kendini çok fazla yoruyorsun. Bak si hatın günden güne bozuluyor. Benzinde kan kalmadı. Rengin sapsarı oldu. Sonra hastalanacak. Sıratını niçin bu kadar ihmal ediyorsun? Hem çalıştığının bir faydasını göremiyorum.

Vilmoş, dudaklarını bozdu. Müstehzi bir tebessümle karısını süzdü :

— Senin, dedi. İdealizm ile hiç bir alâkan yok. İnsan daima şahsî menfaat temin etmek için mi çalışır ?

Gizella, lafı değiştirdi. Yarı şaka, yarı ciddi ve bir az da mahcup bir tavırla sordu :

— Vilmoş, sakın kızma. Çok merak ediyorum. Senelerce birbirimizden ayrı yaşadık. Bu arada hiç hoşuna giden bir kadına rastlamadın mı ?

Vilmoş, öfkeye başını kaldırdı :

— Ne sağma fikirlerin var Gizella. Ben, kadın düşünecek haldemiydim? Budapeşte'den ayrıldıktan kısa bir zaman sonra midemden ağır bir yara aldım. Ay-larlar en acı ıstıraplarla kıvrıldım. Hayatta kalacağımı hakkında en küçük bir ümidim yoktu. Bunu müteakip esir düğüm. Maddî ve manevî çekmediğim azap kalmadı. Kadın! Böyle facialar içinde yuvarlanan bir er-

— Sonu var —

RESMÎ TEBLİĞLER

İngiliz tayyarelerinin

Almanya üzerine akınları

Londra, 6 a.a. — İngiliz hava nezareti tebliği: Dün gece bombardıman tayyareleri Emden petrol depolarına, Bremerhaven ve Bremen bahnieri inşaat tezgâhlarına hücum etmişlerdir.

Emden'de bomba atılan mntakada 30 yangın çıkmıştır.

Hamburg'da Neuhof elektrik santrali ile Bremen civarında Vegesach'da denizaltı inşaatı tezgâhları da bombardıman edilmiştir. Hamburg'da müteaddit yangınlar çıkmıştır.

Boulogne, Calais, Dunkerque, Anvers, Flessingue limanları ve düşman işgali altında bulunan müteaddit tayyare meydanları bombardıman edilmiştir.

Tayyarelerimizden ikisi üssüne dönmüştür.

Alman tayyareleri

İngiltere'ye küçük

hücumlar yaptılar

Londra, 6 a.a. — İngiliz hava ve dahi emniyet nezaretleri tebliği:

İngiltere üzerine dün gece düşmanın yaptığı gece hücumları gün batarken başlamış ve bilhassa şarki İskoçya ile Midlands mntakası ve Londra üzerine tevcih edilmiştir. Yapılan hücumlar küçük mikyasta kalmıştır. Daha sonra bu hücumlar giddetini kaybetmiş ve sabaha kadar fasalları akmaları halinde devam etmiştir. Sabah hava faaliyeti biraz artmıştır. Saat yediye kadar alman haberlere göre bu mntakalarda zayıt az olmuştur da bir kaç ölü vardır.

Sarkı İskoçya ile Midlands'da atılan büyük çapta infilâk bombaları ile meskenlerde, ticarî ve snai müesseselerde hasar yapmıştır.

Londra'da saat yediye kadar alman raporları birbirinden uzak bazı mntakalarda hasar olduğunu göstermektedir. İsalet vuku bulan binaların çoğu hususî meskenlerdir.

İngiltere'nin sair mntakalarında da birbirinden çok uzak yerlere bombalar atılmıştır da az hasar olmuştur.

Dün cereyan eden hava muharebelerinde 7 düşman tayyaresi imha edilmiştir. 6 İngiliz tayyaresi kaybolmuş da üçünün pilotları sağdır.

Malta adasında iki defa

alârm işareti verildi

Malta, 6 a.a. — Dün akşam negredilen resmî tebliğ:

Dün Malta'da iki defa hava tehlikesi işareti verilmiştir. Her iki defasında da düşman tayyarelerinin yaklaşmakta olduğu haber verilmişse de ada üzerine hiçbir akın yapılmamıştır.

Cenubi Afrika hava

kuvetlerinin faaliyeti

Nairobi, 6 a.a. — Resmî tebliğ:

Cenubi Afrika hava kuvvetleri 3 ve 4 son teğrin tarihlerinde yine faaliyet göstermiştir.

Habeşistan - İtalyan Somalisi üzerinde çok derin keşifler yapılmıştır. Bundan başka bombardıman tayyarelerimiz Habeşistan'da Negelliyi sekinizinci defa olarak ziyaret etmişlerdir. Hedef ittihaz edilen mntakada tam isabetler kaydedilmiştir.

Mısır ve Sudan'daki

askerî faaliyet

Kahire, 6 a.a. — İngiliz umumî karar:

gâhının tebliği: Mısır: dün, Sidi Barrani cennubunda dolayan düşman devriyerleri topçumuzun muvaffakiyetli ateşi karşısında ricat etmişlerdir.

Sudan: Kassala mntakasında motörlü keşif kollarımız yeniden faaliyete geçerek ateşimize mukabele etmeden süratle çekilen bir düşman müfrezesine zayıt verdimizdir.

Kenya ve Filistin: işare değer bir hareket olamamıştır.

Bombardımanın

yaptığı hasarlar

Londra, 6 a.a. — İngiliz hava ve dahi emniyet nezaretlerinin tebliği: çarşamba gecesi İngiltere'ye karşı yapılan hava hücumları hakkında mütemmim malûmat a - lmmıştır.

İskoçya'nın şarkında bir şehirde bir meyhane yıkılmış ve içinde bulunanlar ölmüştür.

Şafaktan az evel Galles memleketinin sahilinde bulunan bir şehir hücum edilmiştir. Bazı binalar yıkılmış da zayıt azdır. Bir kaç kişi ölmüştür.

Londra'da, her ne kadar meskenlerin maruz kaldığı hasar evelce tahmin edilenden geniş olmuştur da vukua gelen hasar umumiyet itibarıyla büyük değildir. Zayıtın az olduğu teyit edilmektedir.

Akim kalan bir Alman

bombardıman teşebbüsü

Londra, 6 a.a. — Hava ve emniyet nezaretlerinin tebliği: Bir miktar düşman tayyaresi bugün öğleden sonra Southampton mntakasına yaklaşmıştır. Düşman

tayyarelerini avcı tayyarelerimiz durdurmuştur. Bunların ekserisi topraklarımız üzerine gelmeye bile muvaffak olamamıştır. Southampton üzerine bombalar atılmış ve bazı evler ve umumî binalar hasara uğramıştır. Bir miktar insan da yaralanmıştır. Bir kaç ölü vardır.

Bugünkü çarşamba günü üç düşman tayyaresi düşürülmüştür. Bizim avcı tayyarelerimizden ikisi kayıptır. Bunlardan birinin pilotu kurtulmuştur.

Dünkü salı günü kayıp diye bildirilen tayyarelerimizden biri dönmüştür. Binaenaleyh dünkü zayıtımız beş tayyareden ve iki pilottan ibarettir.

Alman resmî tebliği

Berlin, 6 a.a. — Alman başkumandanlığının tebliği: Muharebe tayyarelerinden mürekkep filolar, 5 teğrinisani günü ve 5/6 teğrinisani gecesi Londra'ya tevcih edilen karşılık uçuşlarına devam etmişler ve bir çok yerlerde yeni yangınların çıkmasına ve infilâklar vuku bulmasına sebebiyet vermişlerdir.

Bundan maada İngiltere'nin cenubu garbisinde liman tesisatına, sanayi müesseselerine ve demiryollarına müteaddit hava hücumları yapılmıştır. Bu hücumlar esasında ezcümle Great - Yarmouth'da giddetli infilâklar vukua gelmiştir.

Gündüz müteaddit hava muharebeleri olmuş ve bu müsademelerden alman tayyareleri müzafer çıkmıştır.

Yalnız Portland açıklarında alman avcı tayyareleri dokuz düşman tayyaresi düşürmüşler ve kendileri hiç bir zayıt vermemişlerdir.

Gece İskoçya'da bulunan liman tesisi ve sanayi tesisatına karşı yapılan hücumlarda bilhassa Dundee'de giddetli yangınlar çıktığı görülmüştür.

Pentland Firth civarında düşmanın iki devriye gemisine isabet olmuştur. Bunlara kaybolmuş nazarı ile bakılabilir.

İngiliz limanlarına mayn dökülmüştür.

Gece, İngiliz tayyareleri Hollanda ve alman toprakları üzerine akınlar yaparak muhtelif yerlere bombalar atmışlardır. Yalnız bir yerde bir sanayi müessesesine bomba isabet ettirmeye muvaffak olmuşlar ve bir dokuma fabrikasının müstemilâtında yangın çıkartmışlardır. Bununla beraber yangın süratle söndürülmüştür.

Atılan diğer bombalar ya tarlalara yahut meskenler üzerine düşerek bazı evleri hasara uğratmıştır. İki sivil ölmüş ve müteaddit kimseler yaralanmıştır.

Düşman dün 23 tayyare kaybetmiştir. Bunlardan 21 i hava muharebelerinde, biri tayyare dafı batıyarlara ateşiyeli, biri de bahriye topçusu tarafından düşürülmüştür. Altı alman tayyaresi üssüne dönmüştür.

İngiltere ile yapılan mücadelede, doğanmamız, son iki ay zarfında muvaffakiyetlerini arttırmıştır.

Hava kuvvetleri de, geçen iki ay için de, başlıca vazifeleri olan İngiltere üzerine yapılan hücumları ihmal etmeyerler, bir çok gemilere ve gemi kafilelerine hücumlar yapmıştır.

Eylül ve tesrinievel aylarında düşman gemileri ile düşman tarafından kullanılan gemilerden kaybolanların tonilâto mecmu, bir milyon 308.600 te balığı olmuştur. Bunlardan 946.000 tonilâtoluğu denizaltılar tarafından batırılmıştır.

Bu suretle harbin başından beri batırılan düşman gemileriyle düşman tarafından kullanılan gemilerin tonilâtosu 7.162.200 e balığı olmuştur.

Bu neticeye muhtelif kuvvetler şu suretle iştirâk etmektedirler:

Harp gemileri	1.810.000
Denizaltılar	3.714.000
Hava kuvvetleri	1.838.200

Batan düşman harp gemileri, harp hizmetlerinde kullanılan gemiler, ve mayn dökme harekâtına iştirâk eden donanma kuvvetleriyle tayyarelerin ve sahil bataryalarının batırıldıkları gemiler bu rakama dahil değildir. Binaenaleyh harbin başındanberi hava kuvvetleri yalnız başına 3.000.000 tonilâtolu ticaret gemisi hasara uğratmıştır. Bu rakam yukarıdaki hasara dahil değildir. Hasara uğrayan bu gemilerden bir kısmının merbut oldukları limanlara gidemediklerine gidenlerin ise tamir edilemediklerine muhakkak nazarı ile bakılmaktadır.

İngilizlere göre

Londra, 6 a.a. — Bugünkü alman tebliğinde batan ticaret gemilerine dair verilen rakamlar hakkında Londra'da kaydediliyor ki, İngiliz bahriye nezaretinin verdiği rakamlara göre bir eylül ile 28 teğrinievel arasındaki mecmu zayıt 663.708 tondan ibarettir. Harbin başındanberi İngiliz ve müttefik zayıtımız mecmu 2.689.979 ton olup bunun 2.126.614 tonu İngiliz ve 563.365 tonu müttefik gemisidir. Harbin başındanberi bitarak gemi zayıtı da 857.130 tondan ibarettir.

İtalyan resmî tebliği

Roma, 6 a.a. — 152 numaralı İtalyan resmî tebliği: Epir bölgesinde ve Pindus tepeleri üzerinde bazı hareketler yapılmaktadır. Kapastika geçidinin şimalinde ve Prespe gölünün cenup kolları arasında düşmanın teşebbüsleri, şiddetli hareket esasında yolları ve düşman kıtalarının bombardıman eden hava kuvvetlerinin yardım ile sarîh surette geri püskürtülmüştür. Prespe gölü berzahı üzerinde köprü kesilmiş ve burada düşman kamyonları mitralyöz ateşine tutularak tahrip edilmiş, asker kollarına tam isabetler kaydedilerek dağıtılmıştır.

Tayyare gruplarımız, ayrıca, Yanya ve Meçovo mntakalarında yol iltisaklarını bombardıman etmişlerdir. Florina istasyonu da bombardıman edilerek demiryolu nakliyatı durdurulmuştur. Navarin, Pire ve Argostoli deniz üsleri ile Korfu'da askerî hedefler de bombardımana tâbi tutulmuştur.

Bir düşman denizaltı gemisi, merkezi Akdeniz'de seyretmekte olan gemi kafilelerimizden birisine hücumu teşebbüs etmiştir. Kafileye refakat etmekte olan bir torpido, seri bir manevra ile bu denizaltı

3 üncü defa olarak

B. Ruzvelt

seçimde

kazandı

B. Wilkie rakibine bir

tebrik telgrafı yolladı

(Başı 1 inci sayfada)

lûp etmiştir.

Seçim neticesinin Ruzvelt lehine

çıkması üzerine Wilkie, Vaşington'dan ayrıldı

Vaşington; 6 a.a. — Bahriye nazırı B. Konx, radyoda yaptığı beyanatta, memleketin geçirmekte olduğu şu mühim devrede, Birleşik Amerika halkının kendisine rehber olarak B. Franklin Ruzvelt'i intihap ettiğini bildirmiştir.

İntihabat neticelerinin B. Ruzvelt lehinde çıkması üzerine, B. Wilkie, cümhuriyet partisi erkânıyla görüşmek üzere anı surette Vaşington'dan ayrılmıştır.

Wilkie, radyoda nutkunu söylerken, halk, Ruzvelt lehinde

tezahür yapıyor

Nevyork; 6 a.a. — Yorgun görünen B. Wilkie, Nevoyk otellerinden birinde partisinin erkânıyla görüştüktan sonra, kendî oteline avdet ederek, taraftarlarının alkışları arasında radyoda söz alarak, henüz kendisini mağlûp addetmediğini beyan etmiştir.

B. Wilkie, sözlerine şöyle nihayet vermiştir:

" Ben hayatımda kendimi bu kadar iyi hissetmedim. Ümit ederim ki, hiç birinizde de korku veya ümitsizlik yoktur. Zira ben ümitsiz değilim. Bu mücadelede yarımda bulunduğunuz için sizlere tesekkür ederim.

Cümhuriyetçi diğer liderler de mağlûbiyeti kabul etmekten imtina eylemekte ve belki de 1916 intihabatını hatırlatmaktadır. 1916 da B. Evans Hughes, rakibini mağlûp ettiği kanaatiyle yatığına girip rahatça yatmış ve fakat ertesi gün kalktığı zaman, gece Kaliforniyadan gelen reylerin zannettiği zaferi altmış etmiş olduğunu görmüştü.

Vilkenin intihabat işlerini idare eden B. Martin, Vilki'den daha müteassıp davranmakta ve cümhuriyetçiler için hâlâ bir zafer ihtimali mevcut olduğunu beyan etmektedir.

B. Ruzvelt'in evinin önünde...

Bu esnada Hydepark'da, B. Ruzvelt'in evinin önünden meşaleler, davullar ve trampetlerle birçok memnun köylü kütelleri geçmektedir. Reis, gece yarısı balkona çıkarak, halkın tezahüratına mukabele etmiş tir. Halkın " Eleonorayı görmek istiyorum," diye bağırması üzerine Bayan Ruzvelt gülerlek ve ellerini sallıyarak balkona çıkmıştır.

Cümhuriyetçi zaferini kutlamak üzere, Nevoyk'daki otellerinde bir bala tertip etmiş olan cümhuriyetçiler, radyolarda demokratların zafer haberlerini dinledikçe müteessir olmağa idiler.

Demokrat komitesi ise, kendî otelinde zaferini gayet parlak ve neşeli bir surette tesit etmekte bulunuyordu. Jack Dempsey'den Birleşik Amerikanın Polonya sefiri B. Biddle'e kadar bütün demokratlar, neşelerini büyük tezahüratla izhar ediyorlardı.

Demokrat partisi reisi, B. Ruzvelt'in tekrar intihap edildiğini

söylüyor

Nevyork; 6 a.a. — Demokrat partisi reisi B. Ruzvelt'in tekrar intihap edilmiş olduğunu beyan etmiştir.

B. Wilkie, Ruzvelt'e, seçimi kazanmış olduğundan dolayı tebriklerini bildiren bir telgraf çekmiştir. B. Wilkie reisi cümhuriye intihap edilen B. Ruzvelt'e gönderdiği hararetili tebrik telgrafından sonra Nevoyk belediye dairedesinden radyo ile aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

"Amerikan milleti, İntihabatın neticesini tam bir hüsnüni gemisine hücum etmiş ve denizaltıyı batırmıştır.

Şimali Afrika'da, seri kollarımız, düşman, Sidi Barrani'nin elli kilometre cenubu şarkisine kadar takip etmişlerdir. Düşman tayyareleri, Maddalena kalesine bombalar atmışlardır, burada hasar yoktur. Düşman tayyareleri, Kaniülgreny üzerine de bombalar atmışlardır. Burada üç kişi yaralı vardır.

Sarkı Afrika'da, Sciusselle mntakasında düşmanın müsellah kamyonları kuvetlerimizle karşılaşmış ve düşman kamyonları, bir ölü subay brakarak çekilmişlerdir. Bir kaç hindî esir aldık. Mattema üzerinde avcı tayyarelerimiz, Gloster tipinde bir avcı tayyaresi düşürmüşlerdir.

Tayyarelerimizden birisi, Şap denizinde himaye altında seyreden üç vapuru bombardıman etmiştir.

Düşmanın Keren üzerine yaptığı hava hücumları neticesinde bir kişi ölmüş, iki kişi yaralanmıştır. Kismaio ve Ghe - rille üzerine yapılan hücumlarda ölü ve maddî hasar yoktur.

Düşman tayyareleri, dün gece, Napolye varmaya teşebbüs etmişlerse de, hava dafı bataryaları tarafından derhal geri püskürtülmüştür. Lecce eyaletinde Surbo mevkiine bir kaç bomba düşmüş, iki ev yıkılmış, altı kişi ölmüş, dört kişi yaralanmıştır. San Vito Del Normanni'ye düşen başka bombalar da sokak kişinin ölümüne ve altı kişinin yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

yetle kabul ediyorum. Halkın rey, iki parti sistemimiz içinde demokrasi prensiplerimizin canlılığını gösterir.

Benim intihabım için muhtelif teşekküllerde büyük bir gayretle ve samimiyetle çalışmış olan binlerce vatandaş ve ferden bana müzaheret edenlere tesekkürlerimi arz ederim. Biliyorum ki, tipki benim gibi onlar da müdafaalarımızın ikmalî için milletimizin birliğine çalışmakta devam edeceklerdir. Büyük Britanya'ya yardım edecek, Amerika'da ihtilâflar izale olunacak ve bunların hepsi hür insanların hükümetlerinin devamını ve Avrupa'nın her tarafına tekrar yayılmalarını istihdaf edeceklerdir."

Bahriye nazırı milli müdafa

tedbirlerinin hızlaştırılması için

selâhiyet aldı

Nevyork; 6 a.a. — 1936 da B. Ruzvelt'in intihap mücadelesi için idare etmiş olan B. Farley, demokratların umumi merkezinde söz alarak demistir ki:

"Galilere muhasımlarına karşı hürmetle bulunmalarını, mağlûplara da hayal inisarılarını yenerek Avrupa'da ve şarkta totaliter harp dolayısıyla herkes için tehlikeli bir hale gelen dünyada müşterek selâmet için samimî surette birleşmelerini rica ederim."

Bahriye nazırı Albay Knox beyanatında, reisicümhurun şimdi sıkı ve şiddetli bir dış siyaset takibi ve millî müdafa tedbirlerini hızlaştırılması için sarîh selâhiyet almış olduğunu söylemiştir.

Ruzvelt'in

şahsiyeti

Üçüncü defa Cümhurreisliğine seçilen B. Ruzvelt, Hollandadan hicret eden bir ailenin 5 çocuğundan biridir. 1882 de Hayt-Park'ta doğmuştur. 1932 de Cümhuriyet partisinin namzedi ve o zamanki Cümhurreisi B. Hoover'in rakibi olarak ilk defa reisliğe seçildiği zaman, 41 yaşında ve Birleşik Amerikanın 32 inci Cümhurreisi idi. 1936 senesinde B. Landon ile amansız bir mücadeleden sonra ikinci defa intihap edildi.

B. Ruzvelt 1932 seçiminde 22.821.857 rakibi B. Hoover 15.761.841 ve diğer rakibi B. Thomas 884.781 birinci seçimi reyî almıştı.

Bu rakamlar, 1936 seçiminde B. Ruzvelt lehine çok yükselmiştir. Kazandığı 25.465.893 rey'e karşı B. Landon ancak 15.615.489 rey alabilmişti.

Bütün devletler tarafından seçilen ikinci müntehiplerin sayısı 531 kişidir. Bu sebeple Birleşik Amerikada Cümhurreisi olabilmek için bir namzedin en aşağı 266 rey alabilmesi lâzım gelmektedir. 1924 de cümhuriyetçi B. Kolic 379, 1928 de cümhuriyetçi B. Hoover 462 rey aldıkları halde 1932 de B. Ruzvelt 472 rey kazanmıştır. Bu rakam 1936 seçiminde 500 küsur olmuştur.

B. Ruzvelt, 1904 de Howard ve 1907 de Kolombia üniversiteleri hukuk fakültelerinden mezun olmuştur. Avukatlık mesleğini tercih eden B. Ruzvelt Demokrat partiye intisap ederek 1910 da senatoya seçilmiştir. 1912 de tekrar seçildiği zaman millî demokrat konvansiyonuna namzet bulunmakta idi.

B. Ruzvelt 1913 de, kendisini bahriye nezareti muavinliğine tayin eden B. Vilson'un seçimine müzaheret etmiştir. 1918 de müfettiş olarak Avrupa'da bulunmuş ve seferberliğini hitamını tanzim etmek üzere hükümeti tarafından 1919 da tekrar Avrupaya gönderilmiştir.

1920 de partisi tarafından cümhuriyetli muavinliğine namzet gösterilen B. Ruzvelt bu seçimden mağlûp çıkmıştır. Bunun üzerine Nevoykta avukatlık işine tekrar başlamıştır. 1921 de Campobello'daki yazlık evinde iken çocuk felci hastalığına uğramış ve hayatı bir müddet istirap ve yeis içinde geçmiştir.

B. Ruzvelt 1928 ve 1930 da Nevoyk vâililiğine seçilmiştir. Şahsen çok nazik ve sempatik bir zat olan Amerika Cümhurreisi iyi bir tenis oyuncusu, yüzücü, yelkenli ve atletizm meraklı bir sporcudur. Ecelce bacakları felce uğramışsa da azimkâr mücadelesi sayesinde tekrar eski sihatine avdet etmeye muvaffak olmuştur. Hastalığı esnasında kapıcılardan çok istifade etmiş olduğundan, gerek vâililiği esnasında, gerekse cümhurreisi sıfatıyla, aynı hastalığa duçar olanlara bir çok yardımlarda bulunmuş, bir çok kapıcılardan tesis ve inkişafına müzaheret etmiş ve hastaneler kurdu muştur.

Tekrar cümhurreisliğine intihabı bütün dünyada mühim ve pek büyük bir hâdise teşkil eden B. Ruzveltten evel cümhurreisi olan zevatın seçim tarihi sırasıyle isimleri, mensup oldukları partiler, seçim tarihleri ve seçildikleri esnadaki yaşlarını gösterir malûmatı da okuyucularımıza bildiriyoruz:

1 — George Washington (Federal) Seçim tarihi (1789) (57) yaşında, 2 — John Adams (Federal) S. T. (1797) (61) Yaşında, 3 — Thomas Jefferson (C. - Demokrat) S. T. (1801) (57) yaşında, 4 — James Madison (C. - Demokrat) S. T. (1809) (57) yaşında, 5 — James Monroe (C. - Demokrat) S. T. (1817) (58) yaşında, 6 — John Quincy Adams (C. - Demokrat) S. T. (1825) (57) yaşında, 7 — Andrew Jackson (Demokrat) S. T. (1829) (61) yaşında, 8 — Martin Van Buren (Demokrat) S. T. (1837) (54) yaşında, 9 — W. H. Harrison (Whig) S. T. (1841)

B. Ruzvelt'in

zaferinin

akisleri

Londra'da:

Seçimin neticesi iyi karşılandı

Londra, 6 a.a. — Royter'in diplomatik muhabiri yazıyor: Ruzvelt'in zaferi, bütün Londra mahfillerinde iyi bir tarzda karşılanmıştır. Bunun sebebi, demokrat partisine karşı hususî bir temayül hissedilmekte olması değil, fakat idarede devam temin edilmiş bulunmasıdır. Çünkü, bu suretle, her iki namzedin de üzerinde mutabık olduğu İngiltere'ye yardım verilmesinde tehlihr tehlikesi bertaraf edilmiş olmaktadır.

Seçim mücadelesinde İngiliz matbuatı, tamamiyle objektif bir hattı hareket takip eylemiştir. Alman ve İtalyan matbuatı ise, her iki namzedin de İngiliz taraftarı siyaseti karşısında şüphesiz müşkül mevkiide kalarak, seçimin ehemiyetini küçültmeğe çalışmışlardır. Seçim neticesinin Almanya ve İtalya'da husule getirdiği inkişarın, kontrol altındaki memleketler matbuatından, demokrasinin Amerika Birleşik devletlerinde ağır darbe yemiş olduğunu isbat sadedinde alımp yayılacak bir sürü yazılarla kendisini göstereceği tahmin edilebilir.

Berlin'de:

Netice objektif bir tarzda

muhakeme ediliyor

Berlin, 6 a.a. — Yarı resmî bir menbada bildiriliyor: Berlin siyasi mahfilleri, Amerika Birleşik devletleri reisliği için yapılan seçimin neticesini objektif bir surette ve soğukkanlılıkla muhakeme etmektedir. Bu memleketin siyasi rejiminin ve reis seçiminin sırf bir Amerikan meselesi olduğu birçok defa tebarüz ettirilmiştir. Bu keyfiyet, bugün bir kere daha tebarüz ettirilmiştir.

Berlin mahfilleri, seçim mücadelesi esnasında ileri sürülen siyasi prensiplerin Okyanos ötesinde nasıl tatbik edileceğini henüz malûm olmadığını ilâve etmek ve bunu istikbalin göstereceğini bildirmektedir.

Alman hariciyelik mahfillerinin fikrine göre, seçimde reylerini kullananların büyük mikyasta oluşu, Amerikan efkârıumuyesinin harbe iştirâk ve yahut ademi iştirâk meselesinden çok endişede bulunduğunu isbat etmektedir.

Bir kere daha şu cihet tebarüz ettirilmiştir ki Almanya, seçimle alakadar olarak Amerika Birleşik devletlerinde çıkacak hâdiseleri, her şeyden evel, yalnız Amerika'yı alakadar eden ve Almanya'nın siyasi hattı hareketi üzerinde tesiri bulunmayan hâdiseler olarak telâkki eyleyecektir.

Roma'da:

Seçimin neticesi hayret

uyandırmadı

Roma, 6 a.a. — Stefani bildiriyor: B. Ruzvelt'in yeniden seçilmesi, bunu evelce tahmin etmiş olan Roma mahfillerini hayrete düşürmemiştir. İtalya, Amerikan seçicilerinin kararı karşısında objektif ve bitaraf hattı hareketi muhafaza etmektedir. Bununla beraber şu cihet tebarüz ettirilmiştir ki eğer B. Ruzvelt ekseriyeti aldı ise, tipki rakibi gibi, Amerika'nın İngiltere'ye yardıma devam edeceğini, fakat bitaraflığını muhafaza eyleyeceğini bildirmek mecburiyetinde kalmıştır. Bu beyanat, seçim propagandası mecburiyetleri için yapılmış olduğundan, büyük Amerika kütlesinin haklık hissiyatını göstermektedir.

(68) yaşında. 10 — John Tyler (Demokrat) S. T. (1841) (51) yaşında. 11 — James Knox Polk (Demokrat) S. T. (1845) (49) yaşında. 12 — Zachary Taylor (Whig) S. T. (1849) (64) yaşında. 13 — Millard Fillmore (Whig) S. T. (1850) (50) yaşında. 14 — Franklin Pierce (Demokrat) S. T. (1853) (48) yaşında. 15 — James Buchanan (Demokrat) S. T. (1857) (65) yaşında. 16 — Abraham Lincoln (Cümhuriyet) S. T. (1861) (52) yaşında. 17 — Andrew Johnson (Cümhuriyet) S. T. (1865) (56) yaşında. 18 — U. S. Grant (Cümhuriyet) S. T. (1869) (46) yaşında. 19 — R. B. Hayes (Cümhuriyet) S. T. (1877) (54) yaşında. 20 — J. A. Garfield (Cümhuriyet) S. T. (1881) (49) yaşında. 21 — C. A. Arthur (Cümhuriyet) S. T. (1881) (50) yaşında. 22 — Grover Cleveland (Demokrat) S. T. (1885) (47) yaşında. 23 — Benjamin Harrison (Cümhuriyet) S. T. (1889) (52) yaşında. 24 — Grover Cleveland (Demokrat) S. T. (1893) (55) yaşında. 25 — William McKinley (Cümhuriyet) S. T. (1897) (54) yaşında. 26 — Theodore Roosevelt (Cümhuriyet) S. T. (1901) (42) yaşında. 21 — W. H. Taft (Cümhuriyet) S. T. (1909) (51) yaşında. 28 — Woodrow Wilson (Demokrat) S. T. (1913) (56) yaşında. 29 — W. G. Harding (Cümhuriyet) S. T. (1920) (55) yaşında. 30 — Calvin Coolidge (Cümhuriyet) S. T. (1924) (51) yaşında. 31 — H. H. Hoover (Cümhuriyet) S. T. (1928) (54) yaşında. 32 — F. D. Roosevelt (Demokrat) S. T. (1932) (51) yaşında. 33 — F. D. Roosevelt (Demokrat) S. T. (1936) (54) yaşında. 34 — F. D. Roosevelt (Demokrat) S. T. (1940) (58) yaşında.

Halkevinde güzel

bir sergi

(Başı 1. inci sayfada)

büyücü, kursun dökken kadın, vapurunu yalırlara sürterek geçip de pence-re-den bir kadeh rakı alan eski kap-tanlar, çar

.....F

Ankara Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. na gönderilen hariç askeri KITAAT İLANLARI

Zeytin yağı alınacak

İzmit Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — Birlikler ihtiyacı için kapalı zarf eksiltilmesiyle 36000 kilo zeytinyağı satın alınacaktır.
2 — İlk kapalı zarf eksiltilmesi 8.11.940 günü saat 15 te Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.
3 — 36000 kilo zeytinyağının beher kilosu için tahmin edilen fiyat 60 kuruş olup tutarı 21600 lira muvakkat teminatı 1620 liradır.
4 — İstekliler her gün gartnameyi Ankara, İstanbul, Eskişehir ve İzmir'de Sa. Al. Ko. da görülebilir.
5 — İstekliler belli gün ve saatinden bir saat evvel kapalı zarflarını Ko. na vermeleri. (7176) 17165

Kuru ot alınacak

Çorlu As. Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — Kapalı zarf usulü ile 1125 ton kuru ot satın alınacaktır.
2 — Pazarlık günü 8.11.940 cuma günü saat 16 dadır.
3 — İsteklilerin kanunî vesalek ve teminatlarıyla birlikte Çorlu As. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (7187) 17185

Kok kömürü alınacak

Çorlu As. Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — Kapalı zarf usulü ile 1125 ton Zonguldak ve yahut Karabük kok kömürü satın alınacaktır.
2 — Pazarlık günü 8.11.940 cuma günü saat 15 tedir.
3 — Muhammen bedeli 36000 liradır.
4 — Hususî şartlar Ko. dadır.
5 — Taliplerin muayyen olan saatten bir saat evvel teklif mektuplarını ve lazım gelen teminat vesikalarını Çorlu Sa. Al. Ko. vermeleri. (7194) 17193

Nohut alınacak

Manisa As. Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — 14/11/940 günü saat 14 de 120000 kilo nohut kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.
2 — Muhammen bedeli 162000 liradır.
3 — Muvakkat teminatı 1215 liradır.
4 — İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve eksiltilmeyi açma saatinden bir saat evveline kadar teklif mektuplarıyla birlikte Ko. na müracaatları. (7202) 17218

Makarna alınacak

Manisa As. Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — 14.11.940 perşembe günü saat 10 a 120000 kilo makarna kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.
2 — Muhammen bedeli 360000 liradır.
3 — Muvakkat teminatı 2700 liradır.
4 — İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve eksiltilmeyi açma saatinden en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarıyla ve vesikalarıyla birlikte Manisa As. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (7201) 17219

Sığireti alınacak

Bolayır Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — 288 ton sığır eti kapalı zarf eksiltilmeye konulmuştur.
2 — Tahmin bedeli 86400 lira ilk teminatı 8570 liradır.
3 — Eksiltilmesi 18.11.940 pazartesi günü saat 15 te Geliboluda Bolayır As. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.
4 — Teklif mektupları belli gün ve saatden bir saat evvel Ko. Bşk. gelmeleri. (7237) 17322

Kuru ot alınacak

İzmit Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — İhtiyaç için aşağıda cins ve miktar fiyat ilk teminatı yazılı kuru ot kapalı zarf eksiltilmesi ile alınacaktır. Talip çıkmadığından bir ay müddetle pazarlığa konmuş ve 18/11/940 gün 25/10/940 gününe talip çıkmadığından 8/11/940 günü saat 15 de Sa. Al. Ko. da satış ile işlemler yapılacaktır.
2 — Her garnizon ayrı ayrı müteahhitlere ihale edileceği gibi teminatları da ayrı ayrı alınabilir.
3 — İsteklilerin belli gün ve saatinde Sa. Al. Ko. na müracaatları. (7399) 17377

Cinsi	Miktarı	Fiyatı	Tutarı	Teminatı
uru ot	1900	5	94000	10000
uru ot	750	5	37500	2212
uru ot	1400	5	70000	3250
uru ot	600	5	30000	2250

Sığireti alınacak

İzmit Sa. Al. Ko. Rs. :
1 — Birlikler ihtiyacı için kapalı zarf eksiltilmesi ile 192.000 kilo sığır eti satın alınacaktır. Talip çıkmadığından bir ay müddetle pazarlığa konmuş ve pazarlığı 8/11/940 saat 15 de yapılacaktır.
2 — Sığır etinin beher kilosu için tahmin edilen fiyat 30 kuruş olup tutarı 57.600 lira muvakkat teminatı 4320 liradır.
3 — İstekliler belli gün ve saatında Sa. Al. Ko. na müracaatları. (7320) 17384

Soğan alınacak

İzmit Sa. Al. Ko. Rs. :
1 — İhtiyaç için kapalı zarf eksiltilmesi ile 94.500 kilo kuru soğan satın alınacaktır.
2 — Talip çıkmadığından bir ay müddetle pazarlığa konmuş ilk pazarlığı 8/11/940 günü saat 15 de Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.
3 — 94.500 kilo kuru soğanın beher kilosu için tahmin edilen fiyat 6 kuruş olup tutarı 70 lira muvakkat teminatı 326 liradır.
4 — İsteklilerin belli gün ve saatında Sa. Al. Ko. na müracaatları. (7321) 17385

Kuru ot alınacak

Yozgat As. Sa. Al. Ko. Rs. den :
Eksiltilmenin cinsi: kapalı zarf, M. teminatı: 1530 lira, M. bedeli: 20400 lira, is verimliler: K. ot 340000 kilo, ihale gün ve saati: 20.11.940 pazartesi 15, müracaat yeri: As. gazino Sa. Al. Ko. başlığı.
1 — Şartnamesi öğleden sonra Ko. da çıkarılır.
2 — Taliplerin ihale saatinden bir saat önce kanunî vesikaları ve teklif mektuplarıyla Ko. na müracaatları. (7347) 17388

Muhtelif erzak satın alınacak

Çanakçakale Sa. Al. Ko. Rs. den :				
1 — İhtiyaç için aşağıda cins, miktar ve ihale günleri yazılı olan dört kalem erzakın pazarlık usulü ile satın alınacaktır.				
2 — Muhammen bedeli hisasında gösterilmiştir.				
3 — İhaleleri 11.11.940 pazartesi günü Çanakçakale As. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.				
4 — Taliplerin ihalelerden bir saat evvel teminat akçeleri ve kanunî vesikalarıyla Sa. Al. Ko. na müracaatları. (7345) 17387				
Cinsi	Miktarı	Muhammen	Muvakkat	Saat
	kilo	Lr. Kr.	Lr. Kr.	
Sabun	30000	11400 00	1710 00	9,80
Nohut	48000	8160 00	1224 00	10
Zeytinyağ	12000	7800 00	1170 00	10,30
K. fasulye	72000	20160 00	3024 00	11

Muhtelif yiyecek alınacak

Hacıurum Sa. Al. Ko. Rs. den :
Aşağıda cins, miktar, muhammen bedeli ve teminatı ve ihale gün ve saatleri yazılı yiyecek maddeleri münakasaya konmuştur.

İsteklilerin kanunun emrettiği tarzda teminatlarıyla birlikte komisyona müracaatları. (7458) 17419				
Cinsi	Kilo	Tutarı	Teminatı	Gün ve Saati
Zeytin yağı	28800	18720	1504	24/11/940 11
Sade yağ	70000	102000	6350	24/11/940 14
Sabun	72000	34560	2592	24/11/940 16
Nohut	135000	24300	1822,5	25/11/940 10
Bulgur	216000	38880	2916	25/11/940 11

Yular başlığı alınacak

İzmit Lv. A. Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — Birlikler hayvanatı için pazarlıkla 11.000 adet kösele yular başlığı satın alınacaktır.
2 — Tahmin edilen tutarı 38500 lira teminatı muvakkate akçesi 2898 liradır.
3 — Taliplerin pazarlık günü olan 8.11.940 cuma günü saat 15 te Kışlada İzmir Lv. A. Sa. Al. Ko. da bulunmaları. (7413) 17393

Sade yağ alınacak

Erzurum Sa. Al. Ko. Rs. :
1 — 11 ton sade yağ 24.10.940 da satılığa çıkarılmışsa da istekli çıkmadığından tekrar pazarlıkla satın alınacaktır.
2 — Pazarlığı 14.11.940 perşembe günü saat 10 da Erzurum Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.
3 — Toplu tutarı 17.600 lira katı teminatı 2640 liradır.
4 — İsteklilerin muayyen günde Ko. da bulunmaları. (7336) 17411

Sade yağ alınacak

Erzurum Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — 11 ton sade yağ 24/10/940 da satılığa çıkarılmışsa da istekli çıkmadığından tekrar pazarlıkla satın alınacaktır.
2 — Pazarlığı 14/11/940 perşembe günü saat 10 da Erzurum Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.
3 — Toplu tutarı 17.600 lira, katı teminatı 2640 liradır. İsteklilerin muayyen gün ve saatte Ko. da bulunmaları. (7339) 17412

Çuvalı arpa alınacak

Erzurum Sa. Al. Ko. Rs. :
1 — 500 ton çuvalı arpa pazarlıkla satın alınacaktır. Bunun hepsinin birden veya küçük küçük partiler halinde verecekler de ihale edilebilir.
2 — Pazarlığı 9.11.940 cumartesi günü saat 10.30 da Erzurum Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.
3 — Toplu tutarı 42.500 lira ilk teminatı 3188 liradır.
4 — İsteklilerin muayyen gün ve saatinde Sa. Al. Ko. na müracaatları. (7357) 17413

Çuvalı arpa alınacak

Erzurum Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — 500 ton çuvalı arpa pazarlıkla satın alınacaktır. Bunun hepsinin birden veya küçük küçük partiler halinde verecekler de ihale edilebilir.
2 — Pazarlığı 9/11/940 cumartesi günü saat 11 de Erzurum Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.
3 — Toplu tutarı 42.500 lira ilk teminatı 3188 liradır.
4 — İsteklilerin muayyen günde Sa. Al. Ko. da, (7358) 17414

Malzeme deposu yaptırılacak

Eskişehir Sa. Al. Ko. Rs. :
Eskişehir garnizon müessesasının birinde bir malzeme deposu pazarlıkla yaptırılacaktır.
Pazarlığı 11.11.940 pazartesi günü saat 16 da Eskişehir mintaka Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Keşif, fennî ve eksiltilme şartnamesi projeler Ko. da görülebilir. Keşif bedeli 37617 lira 42 kuruştur. İlk teminatı 2821 lira 30 kuruştur. İsteklilerin kanunî vesika ve makbuzlarıyla belli gün ve saatte komisyonda hazır bulunmaları. (7361) 17415

Un alınacak

İzmit Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — Beheri 200 ton olmak üzere 5 kilita şartname ile ayrı ayrı pazarlık suretiyle un satın alınacaktır.
2 — Her birinin teminatı muvakkate akçesi 2550 liradır.
3 — Taliplerin 9/11/940 cumartesi günü saat 10 da teminatları ile birlikte Kışlada İzmir Lv. A. Sa. Al. Ko. da bulunmaları. (7459) 17420

Yulaf alınacak

Çanakçakale Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — 250000 kilo yulaf satın alınacaktır. Tahmin edilen bedeli 18750 liradır.
2 — Pazarlık ve ihale 8/11/940 tarihinde müsadif cuma günü saat 10 da Çanakçakale Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.
3 — İsteklilerin bu işe ait evsaf ve şartlarını her gün iş saatinde Ko. na müracaatla görülebilirler.
4 — Muvakkat teminatı 1406 lira 25 kuruştur. (7460) 17421

Un alınacak

Erzurum Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — 225 ton unun 25.10.940 günü yapılan ihalesinde istekli çıkmadığından tekrar pazarlığa çıkarılmıştır.
2 — Pazarlığı 12/11/940 salı günü saat 15.30 da Erzurum Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.
3 — Toplu tutarı 45000 lira, ilk teminatı 3375 liradır.
4 — Unun evsaf ve şartları komisyonda mevcut olup her vakit görülebilir.
5 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte Ko. da bulunmaları. (7461) 17422

Un alınacak

Erzurum Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — 225 ton unun 28/10/940 günü yapılan ihalesinde istekli çıkmadığından tekrar pazarlığa çıkarılmıştır.
2 — Pazarlığı 12/11/940 günü saat 15 de Erzurum Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.
3 — Toplu tutarı 45000 lira, ilk teminatı 3375 liradır.
4 — Unun evsaf ve şartları Ko. da mevcut olup her zaman görülebilir.
5 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte Ko. da bulunmaları. (7462) 17423

Arpa alınacak

Lüleburgaz Sa. Al. Ko. Rs. :
1 — 28.10.940 günü talip zuhuru etmiyen 6696 ton arpa exmesinin yeniden pazarlığı 11.11.940 günü saat 15 de yapılacaktır. İlk teminatı 4598 liradır. Taliplerin kanunî vesikaları ile mezkûr günde Burgaz Sa. Al. Ko. na müracaatları. (7463) 17424

Çuvalı arpa alınacak

Erzurum Sa. Al. Ko. Rs. :
1 — 200 ton çuvalı arpa pazarlıkla satın alınacaktır.
2 — Pazarlığı 12.11.940 salı günü saat 11.30 da Erzurum Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.
3 — Toplu tutarı 17.000 lira ilk teminatı 1275 liradır.
4 — Arpanın evsaf ve şartları Ko. da mevcuttur. Her vakit görülebilir.
5 — İsteklilerin muayyen günde Ko. da bulunmaları. (7464) 17425

Araba kşumu alınacak

İstanbul Sa. Al. Ko. Rs. den :
1 — Askerî ihtiyacı için 12/11/940 günü saat 15 de pazarlıkla 658 araba kşumu satın alınacaktır. Muhammen bedeli 40796 liradır. Katı teminatı 6119 lira 50 kuruştur.
Şartnamesi her gün Ko. da görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte katı teminatları ile birlikte komutanlık Sa. Al. Ko. na gelmeleri. (7465) 17426

Arpa alınacak

Siverek Sa. Al. Ko. Rs. :
Cinsi : Arpa
Miktarı:kilo : 450.000
Muhammen bedeli : 20.790 lira
Muvakkat teminatı : 1.359 lira 25 Kr.
Gün ve saati : 20.11.940 çarşamba, 10
1 — Yukarıda cins ve miktarı ile muhammen bedel ve muvakkat teminatı yazılı bir kalem arpa Siverek'teki birlik ihtiyacı için hisasında gösterilen gün ve saatte yeniden kapalı zarf ihaleye konmuştur.
2 — İhale Siverek'te Sa. Al. Ko. binasında yapılacaktır. Şartnamesi her gün ko-misyonda görülebilir. Teklif mektupları ihale günü saat 9 a kadar komisyona makbuz mukabil teslim edilecektir.
3 — İsteklilerin kanunî vesikaları ile birlikte Ko. na müracaatları. (7466) 17427

DEVLET ORMAN İŞLETMESİ

Satılık köknar tomruğu

Devlet orman işletmesi revir âmirliğinden :

1 — Büyük Düz bölgesi katıyatından ormandan Mancarcı deposunda istifte mevcut 644 adet muadil 706 M2 ve 464 DM2 köknar tomruğu açık artırma ile satılacaktır.
2 — Tomrukların kabukları soyulmuş olup hacimleri orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.
3 — Tomruklara ait satış evrakı Ankara orman umum müdürlüğü ile Ankara, İstanbul, Zonguldak orman çevirge müdürlükleriyle Karabük devlet orman işletmesi revir âmirliğinde görülebilir.
4 — Tomrukların muhammen bedeli 11 lira 31 kuruştur.
5 — İsteklilerin yüzde 7,5 muvakkat pey akçesiyle 15.11.940 cuma günü saat 15 te Karabük revir âmirliğine müracaatları. (10452/7411) 17365

Kiralık

Keçiören'de asfalt üstünde bahçe içinde dört veya beş oda, hol, mutfak, ofis ve banyon dâhil düz ayak bir daire veya iki oda, mutfak ve banyolu müstakil diğer bir daire. İçme menba suyu var. Müracaat: her gün saat 12-13 arasında 1133 numaralı telefona veya Keçiören beğışine.

A. LEVAZİM AMİRLİĞİ

Toz şeker satın alınacak

Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. dan :
Beher kilosa tahmin edilen fiyatı 31 kuruş olan 30 ton toz şeker pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 14/11/940 perşembe günü saat 11 dedir. Katı teminatı 1710 lira olup gartnamesi Ko. da görüldür. Taliplerin muayyen vakitte Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da bulunmaları. (7366) 17349

Karfiçe çivisi alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Ko. :
800 kilo karfiçe çivisi pazarlıkla satın alınacaktır.
Pazarlığı 13.11.940 çarşamba günü saat 11 dedir.
Taliplerin % 15 teminatlarıyla birlikte muayyen vakitte Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da bulunmaları. (7468) 17428

Köhne kundura satılacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Ko. :
1000 çift köhne kundura satılacaktır.
Pazarlığı 12.11.940 salı günü saat 11 dedir.
Taliplerin yüzde 15 teminatlarıyla birlikte Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da bulunmaları. (7469) 17429

Salça alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Ko. :
Beher kilosa tahmin edilen fiyatı 25 kuruş olan 9.000 kilo salça açık eksiltilme ile satın alınacaktır. Eksiltilmesi 22.11.940 cuma günü saat 11 dedir.
İlk teminatı 161 lira olup evsaf ve şartnamesi Ko. da görüldür. Taliplerin muayyen vakitte Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da bulunmaları. (7470) 17430

Meşe kömürü alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Ko. :
Beher kilosa tahmin edilen fiyatı 6 kuruş olan 20 ton meşe kömürü açık eksiltilmeye konmuştur.
Eksiltilmesi 22.11.940 cuma günü saat 10 dadır.
İlk teminatı 90 lira olup evsaf ve şartnamesi Ko. da görüldür.
Taliplerin muayyen vakitte Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da bulunmaları. (7471) 17431

Yazı makinesi alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Ko. :
İki tane portatif yazı makinesi pazarlıkla satın alınacaktır.
Pazarlığı 20.11.940 çarşamba günü saat 11 dedir.
Taliplerin muayyen vakitte yüzde 15 teminatlarıyla birlikte Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. Rs. de bulunmaları. (7474) 17432

Kepçe, kevgir ve tencere alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Ko. :
Verilecek ebad dahilinde 10 adet kepeç, 10 adet delikli kevgir, 20 adet orta boy tencere pazarlıkla satın alınacaktır.
Pazarlığı 19.11.940 salı günü saat 10 dadır.
Taliplerin yüzde 15 teminatlarıyla birlikte Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da bulunmaları. (7475) 17433

Kazan tamir ettirilecek

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Ko. :
4 adet büyük kazan pazarlıkla tamir ettirilecektir.
Pazarlığı 19.11.940 salı günü saat 11 dedir.
Taliplerin yüzde 15 teminatlarıyla birlikte Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da bulunmaları. (7476) 17434

Muhtelif mefruşat alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Ko. :
Aşağıda cins ve miktarları yazılı 10 kalem mefruşat pazarlıkla satın alınacaktır.
Pazarlığı 14.11.940 perşembe günü saat 11 dedir.
Taliplerin muayyen vakitte % 15 teminatlarıyla birlikte Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da bulunmaları.

Adet	Cinsi
280	Bayanlar için mendil
5	Hamam taşı sarı madenden
10	Çinko'su güğümü kulplu emzikli orta boy
2	Büyük bakır tepsi kenarlı
3	Küçük bakır tepsi kenarlı
1	Küçük bakır süzgeç
6	Yangın söndürme aleti Hızır
1	On litrelik semaver
2	Bakır çamaşır leğeni
6	Çinko leğen
(7483)	17435

MARMARA ÜSSÜBAHRI K.

Sığır eti alınacak

Marmara Üssü Bahri K. Satın Alma Komisyonundan :
Cinsi: Sığireti
Kilosu: 365.000
Tahmin fiyatı: 30 kuruş
Tutarı: 109.500 lira
1 — 23.10.940 gününde yapılacak kapalı zarf eksiltilmesinde talibi çıkımayan yukarıda miktarı yazılı sığireti bir şartname ile almak üzere yeniden kapalı zarf usulüyle eksiltilmeye konulmuştur.
2 — Eksiltilmesi 13.11.940 çarşamba günü saat 16 da İzmir'de tersane kapısında komisyon binasında yapılacaktır.
3 — Alınacak etin 292.000 kilosu ayrı ve 73.000 kilosu da ayrı olarak isteklisine ihale edilebilir. Şartnamesi 548 kuruş mukabilinde komisyonda temin edilir.
4 — Taliplerin 2490 sayılı kanunun istediği bu işle alakadar oldukları dâir ticaret odası vesikalarını ve 292.000 kilo için 5630 lira, 73.000 kilo için de 1642,50 liranın ibaret ilk teminatları ile birlikte temin edilecekleri teklif mektuplarını muayyen gün ve saatten tam bir saat evveline kadar komisyon başkanlığına vermeleri. (10397/7303) 17295

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI

KURULUŞ TARİHİ : 1888
Sermayesi : 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi : 265
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında Kumbaralı ve ihbarsız Tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki olana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet	1000	Liralık	4000	Lira
4 Adet	500	Liralık	2000	Lira
4 Adet	250	Liralık	1000	Lira
40 Adet	100	Liralık	4000	Lira
100 Adet	50	Liralık	5000	Lira
120 Adet	40	Liralık	4800	Lira
160 Adet	20	Liralık	3200	Lira

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihinde çekilecektir.

DIKKAT : Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.

VİLAYETLER

Bir otomobil alınacak

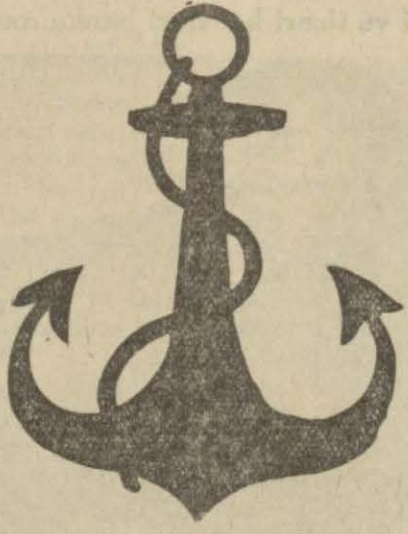
Bilecik Vilâyeti Daimî Encümeninden :
Vilâyet hizmetinde kullanılmak üzere az kullanılmış arızasız 939 model bir adet Şevrole binek otomobili pazarlıkla satın alınacaktır.
Muhammen bedeli azamî 2500 liradır.
İhale 13.11.940 çarşamba günü saat 15 de vilâyet daimî encümenince toplanma odasında yapılacaktır.
İhaleyi müteakip ter'î ve tesellüm muamelesi yapılacağından muvakkat teminat parasına lüzum yoktur.
Bu model ve evsafı otomobili olup ta satmak isteyenlerin otomobilleriyle birlikte sözü geçen ihale saatinde daimî encümeninde hazır bulunmaları. (10392/7300) 17292

Asfalt yol yaptırılacak

İzmir Vilâyeti Daimî Encümeninden :
İlk müteahhit tarafından nâtamam bırakılan (339.897) lira (04) kuruş keşif bedeli İzmir turistik yolları asfalt kaplama inşaatının ihalesi için yapılan açık eksiltilme on gün müddetle temdit edildiği halde istekli çıkmadığından 21.10.940 tarihinden 21.11.940 tarihine kadar bir ay müddetle pazarlığa intacı kararlaştırılmıştır.
İstekli olanların geratî anlamak üzere her gün turistik yollar mintaka müdürlüğüne ve pazarlığa iştirak etmek için de vilâyet daimî encümeninin toplantıda her pazartesi ve perşembe gün

VAKİT, NAKİTTİR!..

5 Porsiyonluk bir komprime ile (su ve ateşten gayri hariçten hiçbir madde ilâve etmeyi düşünmeksizin) 15 kuruş mukabilinde 15 dakika gibi kısa bir zamanda zengin ve iştihali bir sofraya hazırlayabilirsiniz. Maruf meşhur lokantalarımızda dahi bu derece nefis bir çorbayı her zaman bulamazsınız.

Büyük yardım ve faydası âşikâr olan çorbalık sebze komprime - lerimizin senelerce nefaset ve tazeliğini muhafaza ettiğine şahit olacaksınız.

ÇAPA MARKA

MERCİMEK, BEZELYA, NOHUT vesair hububat sebze ve çorbalık komprimelerini kilerinizde bulundurmaya ihmal etmeyiniz.

Yedek erzak : Tasarruf edilmiş servet gibidir. Bilhassa dar ve sıkışık bir zamanda kıymeti daha çok takdir edilir.

Aileler için olduğu kadar yolcular ve sporcular için de her zaman ve her yerde sıcak bir yemek temini kabildir. Bakkallarınızdan 50 gramlık bir komprime 9/100 gramlık bir komprimeyi 15 kuruştan alabilirsiniz.

Beşiktaş : ÇAPAMARKA (6291)

Tarihi tesisi : 1915

DEVLET DEMİRYOLLA'I

Rezidü yağı alacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan:

Muhammen bedeli 160000 (yüz altmış bin) lira olan 1000 ton rezidü yağı 12.12.1940 perşembe günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 9250 (dokuz bin iki yüz elli) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler 200 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (7210) 17244

Kireç alacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan:

Muhammen bedeli 15000 (on beş bin) lira olan 1000 ton yüksek evsafı sönmemiş kireç 13.11.940 çarşamba günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1125 (bin yüz yirmi beş) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da malzeme dairesinden, Eskişehirde idare mağazasından dağıtılacaktır. (7211) 17245

Motör ve Bosch yedekleri alacak

D. Demiryolları Satın Alma Komisyonundan:

Muhammen bedeli 1540 lira olan 3 kalem Büssing Nağ kamyonları motör ve Bosch yedekleri 20/11/940 çarşamba günü saat 15 te açık eksiltme usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 115,5 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari hâmlen aynı gün eksiltme saat-

na kadar komisyonunda ispatı vücut etmeleri lazımdır.

Şartname Ankara'da Malzeme dairesinde, Haydarpaşada Tesellüm ve sevk Şefliğinde İzmirde İzmir mağazasında görülebilir. (7249) 17306

Bosch yedekleri alacak

D. Demiryolları Satın Alma Komisyonundan:

Muhammen bedeli (3086,88) lira olan 2 kalem Bosch yedekleri 20/11/1940 çarşamba günü saat 15.30 da açık eksiltme usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (231,52) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari hâmlen aynı gün eksiltme saatına kadar komisyonunda ispatı vücut etmeleri lazımdır.

Şartname Ankara'da malzeme dairesinde, Haydarpaşada Tesellüm ve sevk Şefliğinde, İzmirde İzmir mağazasında görülebilir. (7276) 17308

Oksijen satın alacak

D. Demiryolları Satın Alma Komisyonundan:

Muhammen bedeli 7500 yedi bin beş yüz lira olan 15000 metre mikâbî oksijen 21.11.940 perşembe günü saat 15 te kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 562,50 beş yüz altmış iki lira elli kuruşluk muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (7293) 17310

Satılık otomobil

939 Opel S. Six az kullanılmış 1100 lira. Telefon: 3000. (4408)

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının 31-10-940 vaziyeti

AKTİF

KASA :

Altın : Safi kilogram	71.814,536	101.012.889,54
Banknot		8.803.175,50
Ufaklık		2.121.376,88

DAHİLDEKİ MUHABİRLER :

Türk Lirası

193.151,11

193.151,11

HARİÇTEKİ MUHABİRLER :

Altın : Safi kilogram	5.215,199	7.335.593,98
Altına tahvilî kabul serbest dövizler		—
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri		25.545.591,76

32.881.185,74

HAZİNE TAHVİLERİ :

Deruhte edil. evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,—	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfiikan hazine tarafından vaki tediyat	19.391.484,—	139.357.079,—

139.357.079,—

SENEDAT CÜZDANI :

Ticari senetler

256.928.376,48

256.928.376,48

ESHAM ve TAHVİLÂT CÜZDANI :

A) Deruhte edilen evrakı nakdiyenin karşılığı esham ve tahvilât (itibarî kıymetle)	47.059.036,93	
B) Serbest esham ve tahvilât	8.277.057,57	55.336.094,50

55.336.094,50

AVANSLAR :

Altın ve döviz üzerine avans	5.980,68	
Tahvilât üzerine avans	7.808.722,—	
Hazineye kısa vadeli avans	1.178.000,—	
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans	80.584.926,75	89.577.629,43

89.577.629,43

HİSSEDARLAR :

MUHTELİF :

4.500.000,—

21.026.496,98

YEKÜN

711.237.455,16

PASİF

SERMAYE :

İHTİYAT AKÇESİ :

Adi ve fevkalâde Hususî

LİRA

6.188.666,15

6.000.000,—

LİRA

15.000.000,—

12.188.666,15

TEDAVÜLDEKİ BANKNOTLAR :

Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfiikan hazine tarafından vaki tediyat	158.748.563,—	
	19.391.484,—	

Deruhte edil. evrakı nakdiye bakiyesi Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaziedilen

17.000.000,—

Reeskont mukabilî ilâveten tedavüle vaziedilen

236.000.000,—

Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabilî 3902 No. lu kanun mucibince ilâveten tedavüle vaziedilen

392.357.079,—

MEVDUAT :

Türk Lirası

64.882.062,18

Altın : Safi kilogram

125.709,39

65.007.771,521

3850 No. LU KANUNA GÖRE HAZİNEYE AÇILAN AVANS MUKABİLİ TEVDİ OLUNAN ALTINLAR :

Safi kilogram

55.541.930

78.124.167,90

78.124.167,96

DÖVİZ TAAAHHÜDATI :

Altına tahvilî kabul dövizler Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri

33.982.693,17

33.982.693,17

MUHTELİF :

YEKÜN

711.237.455,16

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren : İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3

YENİŞEHİR PALAS OTELİ

Bütün modern teşkilâtıyla İş Bankası civarında Maliye bahçesi karşısında asfalt cadde üzerinde açıldı. Elli odası bulunan otelimizin her odasında sıcak ve soğuk su, kalorifer, telefon tertibatı, 21 odasında hususî banyo teşkilâtı olduğu gibi banyosuz odaların da umumî banyoları vardır. Üç kattan ibaret bulunan otelimiz asfalta ve istasyon civarına nezareti kâmilisi bulunduğu gibi güneşi bol ve fevkalâde sıhhiştir. Telefon Numarası: 3949

FİYATLAR

Çift yataklı odalar	Tek yataklı odalar	Banyolu odalar
300	175	300
350	200	350
400	250	400

Fazla kalacak müşteriler için ayrıca aylık üzerinden anlaşma yapılır.

Aynı konforlu otelimizin İstanbuldaki şubesi Tepebaşı Şehir Tiyatrosu karşısında Yenişehir Palas. Telefon numarası: 41300

ADLİYE VEKÂLETİ

Ekmek alacak

Ankara C. Müddetumumiliğinden :

- 1 — Ankara çocuk işlâh evi mahkûmları için (21.000) kilo birinci nevi ekmek açık eksiltme ile satın alınacaktır.
- 2 — Muhammen bedeli (2520) liradır.
- 3 — Muvakkat teminat parası (189) liradır.
- 4 — Eksiltme 23. 11. 940 cumartesi günü saat 10 da Ankara adliyesinde C. Müddetumumiliğinde toplanacak satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 5 — Fennî ve hususî şartnamesi Ankara C. Müddetumumiliğinden parasız olarak verilir. (7484) 17436

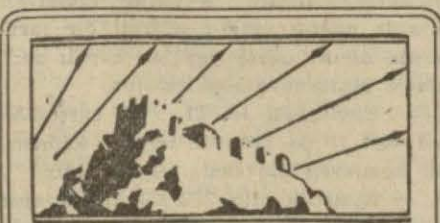
İran tabasına

İran Büyük Elçiliğinden

Ankara'da ikamet etmekte olan İran Devleti tebaasının doğru bir istatistigi tertip olunabilmek için, Ankara'da mukim İran tebaasının, sorulacak suallerin cevaplarını yazmak üzere, gündüzleri saa: ondan on ikiye kadar Büyük Elçiliğe müracaat etmeleri lazımgelir. 4368

Zayı — 938 senesinde Ankara Ticaret İlisesinden aldığım tasdiknamemî kaybettim. Yenisini aldığımından eskisinin hükmü yoktur.

Tekâüt sandığı muhasip mesulü Necatî Kalaycıoğlu. Kırıkkale.

ULUS — 21. inci yıl. — No. 6918
İmtiyaz sahibi
İskender Artun
Umumî Neşriyatı İdare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
Müessese Müdürü: Naşit ULUG
ULUS Basımevi ANKARA

GÜMRÜK VE İNHİSARLAR V.

Temizlik malzemesi alacak

Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinden :

- 1 — Vekâlet ihtiyacı için 13 kalem temizlik malzemesi pazarlıkla satın alınacaktır.
- 2 — Buna alt nümuneler her gün vekâlet levazım müdürlüğünde görülebilir.
- 3 — Muhammen bedeli 924 lira 95 kuruş olup muvakkat teminatı 68 lira 37 kuruştur.
- 4 — Pazarlık 13. 11. 940 çarşamba günü saat 14 de vekâlet alım satım komisyonunda yapılacaktır.
- 5 — İsteklilerin belli gün ve saatte komisyonunda hazır bulunmaları. (7433) 17409

Yeni Sinemada

Bugün Bu gece
Charles Boyer - İrene Dunne
Taraftından yaratılan ve kemalî takdiri alkışlanan
BÜYÜK AŞK
Mevsimin en büyük aşk filmi
Seanslar : 14.30 - 16.30 - 18.30
ve GECE 21 de
Saat : 12.15 de uçuş matine
Cezayir Batakhaneleri

HALK Sinemasında

Bugün ve Bu Gece
Şark Edebiyatının
Romeo ve Juliet'i
Büyük Türk şairi Fuzulî'nin kitabından alınan
LEYLÂ ile MECNUN
Türkçe sâzılı
Seanslar : 14.30 - 16.30 - 18.30
ve GECE 21 de
Pek Yakında
AKASYA PALAS

SUS Sinemasında

Bugün ve bu gece
Robert Young - Ann Sothern
tarafından fevkalâde yaratılan
ÇAM SAKIZI
Neşe, zevk ve aşk filmi
Seanslar: 14 - 16 - 18 ve gece 20.30 da

SÜMER Sinemasında

Bu gece 21 de
Seçme filmler şaheseri, JOAN CRAVVFORD - SPENCER TRACY'in fevkalâde oynadıkları
SATILIK BEBEK
Aşk ve eğlence kaynağı
Seanslar: 12.15 - 14.30 - 16.30 - 18.30 ve Gece 21 de

1 9 4 1

KURU TASARRUF HESAPLARI

İKRAMIYE PLANI

Adet	Liralık	Lira
1	2000	2000,—
3	1000	3000,—
2	750	1500,—
4	500	2000,—
8	250	2000,—
35	100	3500,—
80	50	4000,—
300	20	6000,—

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talinizi de denemiş olursunuz.

Kesideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşerin tarihlerin de yapılır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edilirler.

QUINA LAROCHE

Doktorlar tarafından tavsiye edilen bir kuvvet ve sıhhat eksiri olduğu gibi sırtmaya karşı muessir bir ilâçtır.

Lezzetli hoş olan

QUINA LAROCHE

en mükemmel üç nevî kınakına'nın başlıca unsurlarını hâvidir.

Zayıflık, kuvvetsizlik, iştihatsızlık, hazimsizlik ve nekahat hallerinde de Doktorlar tarafından mükemmel bir kuvvet ilâcı olarak tavsiye edilmektedir.